SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 46, П'ЯТНИЦЯ, 14 ЛИСТОПАДА 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 46, FRIDAY, NOVEMBER 14, 2014 $2.00

Слово поранених воїнів – в Ню-Йорку

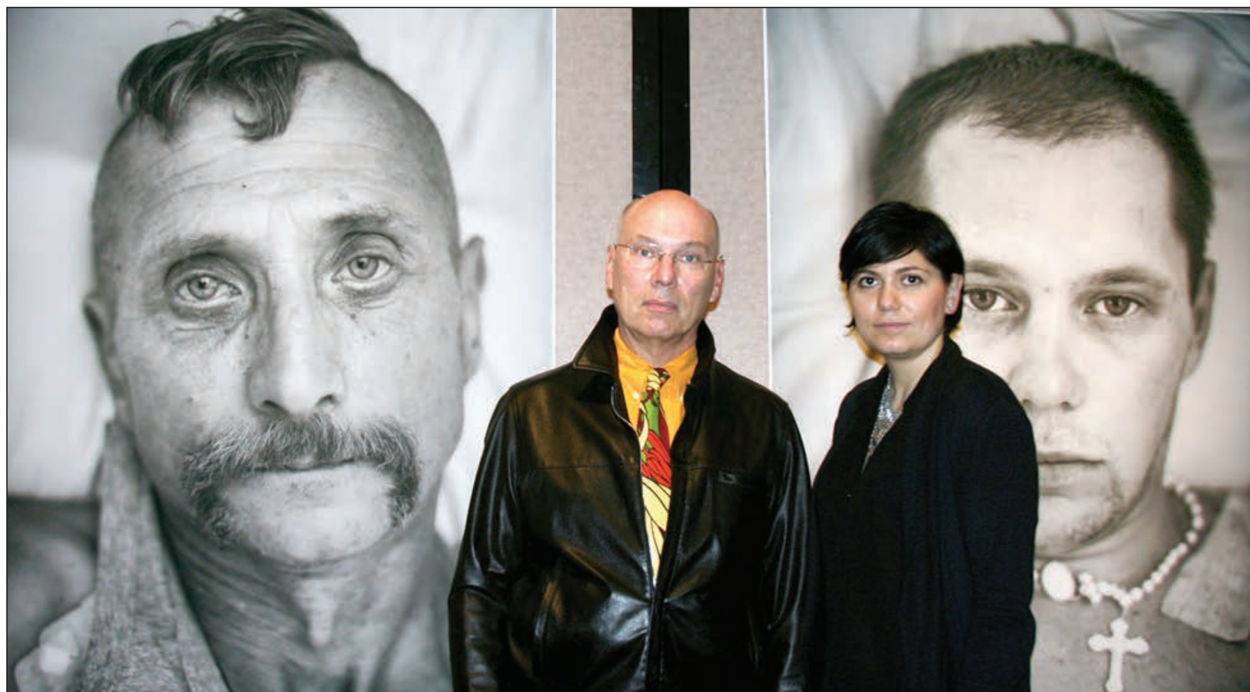
Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 28 жовтня в Українському Інституті Америки відкрито фотовиставку мистця Тараса Полатайка „Війна. 11 портретів", яка тривала до 12 листопада. У залі було виставлено фотопортрети 11 молодих чоловіків, які воювали за Україну на її східніх теренах, були важко поранені в боях і тепер одужують у військовому шпиталі української столиці. Біля кожної великої за розміром світлини є радіонавушники, у яких звучать розповіді цих воїнів.

Виставку вже побачили у Києві, Одесі, Торонто, після Ню-Йорку вона побуває у Львові, Чернівцях, Отаві, Калґарі та інших містах. Мета виставки – збір пожертв на користь поранених. Власне ця мета зумовила створення виставки.

Тарас Полатайко виріс у Чернівцях, в родині художника Яреми і Вероніки Полатайків. Вчився в художній школі, директор якої Віктор Макогон прищепив йому любов до мистецтва. Потім вчився у Московській художній академії ім. Сер-

(Закінчення на стор. 9)

В Українському інституті Америки – президент інституту Данило Свістель і виконавчий директор Олена Сідлович на виставці фототворів Тараса Полатайка. (Фото: Левко Хмельковський)

Відбувся вечір, присвячений пам'яті борця за Україну Андрія Мельника

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ – 30 жовтня, в рамках осіннього семестру викладів Релігійного Товариства „Свята Софія" та місцевого Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка, відбувся вечір на вшанування пам'яті борця за Україну, воїна, державного діяча Андрія Мельника (1890-1964). Доповідь про життєвий шлях цього непересічного патріота свого народу виголосив Богдан Гасюк, інженер металеюрґії, суспільний діяч, голова Шкільної Ради „Нашої Української Рідної Школи" (1995-1998).

Полковникові А. Мельникові, за словами доповідача, довелося бути активним учасником найдраматичніших

Андрій Мельник (1890-1964).

періодів української історії. Впродовж 50 років революційних подій Першої і Другої світових воєн він завжди був там, де була потреба в людях самовідданих і відповідальних перед своїм народом.

Народився А. Мельник 12 грудня 1890 року в селі Воля Якубова на Львівщині. Основи його національної свідомости й патріотизму формувалися в рідній оселі під впливом батька, Атанасія Мельника. Рано залишившися сиротою, однак, вихованням хлопця сумлінно займалися прибрані батьки. Був відмінним учнем, а згодом, вступивши в лави Українських Січових Стріль-

(Закінчення на стор. 5)

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Кому ж послужило „перемир'я"?

Петро Часто

Наша „Свобода" вже порушувала тему „непопулярного закону про Донбас" (див. ч. 39 з 26 вересня). Тоді ми назвали його у м'який спосіб – „дивним". Щоб передчасно не розпалювати критики на адресу Президента України в тяжких для нього і для всієї країни обставинах, газета свідомо обійшла увагою той факт, що Петро Порошенко не тільки був єдиним ініціятором даного законопроєкту, але й використав весь свій авторитет – перед парляментськими виборами ще досить високий – щоб переконати депутатів у необхідності віддати потрібну кількість голосів за той закон. Насправді він був більш ніж дивний, бо не мав не лише широкого громадського обговорення, але навіть жодних попередніх висновків вузького кола чільних українських аналітиків та експертів.

Іншими словами, результати ухваленого 16 вересня Закону „Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей" лежать на сумлінні Президента. Саме тому відразу наступного дня група депутатів навздогін зареєструвала законопроєкт з вимогою скасувати вчорашній акт, ухвалений „з грубими порушеннями Конституції України і реґляменту Верховної Ради".

„Особливий порядок", розрахований на три роки, натомість став особливим безпорядком. Доброта П. Порошенка – надання антиукраїнським бандам на сході можливости обирати владу, утримувати її за рахунок державного бюджету України, та ще й звільнити від кримінального та навіть адміністративного переслідування „осіб – учасників подій на території Донецької, Луганської областей" – обернулася злом для України.

Але ж це можна було передбачити, а дар передбачення передусім має бути властивим провідникові держави. Не за три роки, а за неповні два місяці Донбас перетворився в щось набагато гірше, ніж Придністров'я. Принаймі, воно має з Молдовою кордон, впорядковані контрольно-пропускні пункти. Тим часом „окремі райони" Донецької і Луганської областей – це відірвана від України, але відкрита до Росії територія, насичена російськими найманцями і російською зброєю. Тому мова не може іти ні про що інше, як тільки про окуповану українську землю, де „особливий порядок" засновує не Українська держава, а її вороги.

І бачимо всю безплідність „Мінського меморандуму" про перемир'я – його дотримувалася тільки українська сторона, а не терористи. Бачимо вибори, проведені сепаратистами не 7 грудня, як передбачав згаданий закон від П. Порошенка, а 2 листопада – і вони засвідчили тільки одне: Україна втратила Донбас. З вини офіційного Киева виникла держава в дер-

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Евродепутат критикує Україну

СТРАСБУРҐ. – Депутат Европейського парляменту Мілослав Рансдорф, який був спостерігачем під час недавніх виборів до Верховної Ради України, заявив 7 листопада: „Демократія в Україні перебуває під загрозою. Факти скасування за допомогою судів результатів волевиявлення десятків тисяч українців говорять про те, що країна зупинилася на шляху досягнення стандартів европейського суспільства і европейських цінностей, які були задекляровані Україною в момент ратифікації Асоціяції з Европейським союзом". М. Рансдорф мав на увазі випадки у Дніпропетровській області, де місцева влада оскаржує в суді обрання Олега Захорольського і Вадима Нестеренка, котрі відбулися без жодних порушень. Перегляду результатів виборів за допомогою судів – пряма загроза волевиявленню народу і рухові України в европейське співтовариство, вважає М. Рансдорф. *(Українські національні новини)*

Кандидатури міністрів – теми дискусій

КИЇВ. – Під час зустрічі з журналістами і представниками бізнесу 7 листопада Віце-прем'єр-міністер Володимир Ґройсман запевнив, що до нового уряду будуть призначати за публічним принципом. „Ми маємо плян дій, ним є коаліційна угода, яка містить чіткий графік реформ. В кожному напрямку є професійні критерії для людей, які претендуватимуть на посади міністрів. Будемо влаштовувати публічні дискусії. Кожен міністер має взяти на себе зобов'язання щодо реформ за принципами, які будуть визначені в коаліційній угоді", — сказав В. Ґройсман. *(„Дзеркало тижня")*

Дещиця – Посол України у Польщі

ВАРШАВА. – 7 листопада колишній Міністер закордонних справ України Андрій Дещиця вручив Вірчі грамоти Президентові Польщі Броніславові Коморовському. „Приступаю до праці на посаді Посла України в Польщі. Дякую всім за привітання, поради та побажання. Будемо співпрацювати тепер на українсько-польському напрямку. Слава Україні!", – написав дипломат у своєму „Твіттері". Під час подій під посольством Російської Федерації 14 червня в Києві А. Дещиця підтримав позицію учасників антипутінського віча, заспівавши разом з усіма пісню, присвячену низьким „персональним якостям" російського президента. *(Українські національні новини)*

Меркель уважна до ситуації в Україні

БЕРЛІН. – 7 листопада Канцлер Німеччини Анґела Меркель у телефонній розмові з Президентом України Петром Порошенком висловила стурбованість свіжою інформацією щодо просування російських військ до кордону з Україною, а також у зв'язку з тривалими бойовими діями і погіршенням гуманітарної ситуації в районах, контрольованих сепаратистськими угрупованнями. „Канцлер серйозно стурбована з приводу недавніх повідомлень, в яких йдеться про нове просування російських військ на території України", — наголошується в повідомленні прес-служби німецького керівника. *(УНІАН)*

Рада Европи підтримає Україну

БРЮСЕЛЬ. – Керівник брюсельського бюра Ради Европи Торбйорн Фройснес заявив 7 листопада, що Рада Европи сподівається до кінця року укласти з Україною новий трирічний плян дій з підтримки реформ в країні. Зокрема, за його словами, український уряд подасть новий проєкт конституції України на розгляд Венеціянської комісії. Крім того, в числі пріоритетів Т. Фройснес назвав „тяжке питання децентралізації" України. „Я припускаю, що в цьому конкретному випадку Европейська хартія місцевого самоврядування, ухвалена Радою Европи та ратифікована країнами-членами, включаючи Україну, повинна бути керівним принципом того, як переорганізувати реґіони і муніципалітети України", – зазначив очільник брюсельського бюра Ради Европи. *(Радіо „Свобода")*

СПРОБА УЗАГАЛЬНЕННЯ

І. Повстання. Революція. Контрреволюція

Володимир Лановий

У цьому і наступних числах пропонуємо нашим читачам тричастинну статтю відомого в Україні автора – голови Спостережної Ради Української державної іноваційної кампанії, президента Центру ринкових рефрм, доктора економічних наук, академіка Української академії оріґінальних ідей Володимира Ланового. Висловлені ним думки та оцінки важливі не лише з економічного, але так само і з політичного погляду, оскільки В. Лановий був активним членом Народного Руху України, відтак – членом „Нашої України", депутатом Верховної Ради II, V і VI скликань, міністром економіки і віце-прем'єр-міністром України.

Повстання, яке почалося 30 листопада минулого року, було способом прорватися до іншого ладу, іншого життя.

На Евромайдан вийшли ті, хто потребував змін: підприємці, інтеліґенція, митці, офіцери, студенти, робітники, безробітні. Ті, хто могли бути або були середньою клясою. Вийшли проти нахабного знущання над людьми, проти зради европейських ідеалів і проти корупційних банд, які відгородилися від народу міліцейсько-беркутівськими фортецями.

Протистояння також відбувалося на іншому поверсі – між опозиційними фракціями парляменту та „реґіональною" депутатською більшістю. Проте парляментський шлях був безплідним, а переговори офіційної опозиції з Віктором Януковичем, як ми пам'ятаємо, виглядали порожнім базіканням, і перетворилися у потурання примхам донецького узурпатора.

Потрібною стала нова потуга, і повстання потребувало революційного вибуху. Без революції, яка мала зламати корупційний лад, повстання за европейські цінності могло продовжити перебування при владі В. Януковича. Ця влада поступилася б окремим вимогам повстанців, як наприклад, підписати Угоду з Евросоюзом і відіслати у відставку уряд Миколи Азарова, але залишити „пшонок", „захарченків" і усю системну корупцію й гноблення людей в країні.

Революція почалася після прийняття 16 січня драконівських законів, що позбавляли людей їх корінних прав. І зробили революцію не політики, парляментського перевороту не було. Банда при владі покинула державні установи і втекла під революційним тиском Майдану.

Вчора по місту розгулювали чорнороті „тітушки", а вранці 20 лютого сотні чорносороченців з написами „Беркут" і „Міліція" – хто в автобусах, хто на власних ногах втікали, втягнувши голову у плечі, по Інститутській та Грушевського у напрямку Борисполя й Черкас. Вони знали, що будуть відповідати за злочини і вбивства беззбройних людей.

Усе покинули, не дуже переймаючись тим, що порушують вчорашні накази своїх розпорядників. Ніби сценарій здання Києва був заздалегідь складений і політичні посади донецьким вже не потрібні.

Загадка була розгадана, коли ми дізналися, що банда В. Януковича награбувала сотні мільярдів гривень, і вона захищалася, аби вивезти награбоване.

Не дивно, що нова більшість у Верховній Раді була дещо розгублена. Нашвидку утворений уряд не був носієм системних цілей, не мав професійної команди, не зміг швидко оволодіти механізмами державного управління. Те ж стосується й парляменту.

Наслідком були, як відомо:

– вільна втеча з країни з награбованим майном практично усього (!) складу наближених до В. Януковича керівників-злочинців;

– урядовий переворот в Криму і військове захоплення автономної республіки;

– втрата керованости внутрішніх військ і масова зрада правоохоронців на південному сході України;

– хаос у фінансово-валютній системі країни;

– тривала реформаційно-ініціятивна порожнеча, та інше.

Можна сказати, що оновлена влада усі місяці після революційного вилучення повноважень з лещат В. Януковича відставала від змін у суспільстві та його вимог до влади.

Інакше не могло і бути. Влада є проєкцією політичної системи, що склалася в Україні, і проти якої повстав народ. Особливістю цієї політичної системи є творення депутатських фракцій спільними діями партій та їх фінансових партнерів, серед яких є і корупціонери, і олігархи.

Склад таких партнерів різний у фракцій, які приєдналися до „реґіоналів", і у фракцій нової коаліції. Проте корупційно-олігархічний слід помічений як у старій, так і у новій парляментській більшості. Саме цей слід обтяжує дії нової влади. Саме через це виникають дивні призначення на державні посади в останні місяці, коли ми почули прізвища і відомих корупціонерів, і найбільших олігархів. Поруч з некомпетентними популістами.

Саме інтереси грошових мішків стоять на заваді відкритим і щирим урядовим реформам, яких ми не можемо дочекатися. Інша причина – вульґарна зневага владоможців до думки та потреб простих українців. Ці потреби знаходяться на останньому місці у розрахунках політиків. Справжні цілі та арґументи рішень урядовців залишаються прихованими.

Звітности перед громадою немає, відкритих дискусій щодо законопроєктів і стратегій на телебаченні не бачимо, інформація про діяльність міністерств і державних служб залишається такою ж закритою, як і за влади узурпатора. Апотеозою егоїзму політиків стало небажання депутатів парляменту прийняти новий демократичний виборний закон: для них смерті людей, що загинули за власну землю та за ідеали, нічого не варті. Лише особисті інтереси.

Не дивно, що найпалкіші революціонери не довіряли і не довіряють новому владному призову, і для демонстрації своїх прагнень хапалися за залишки майданівських наметів як за рятувальне коло.

Був під час революції ще один рівень протистояння, прихований від очей громадян. Це сутичка між когортою олігархів, підпорядкованих В. Януковичеві, та інших великих капіталовласників, які залишилися поза бортом політики і бізнесу в роки правління узурпатора.

Перші, як відомо, до революції жирували, в тому числі за рахунок привласнення підприємств і усунення з ринків представників бізнес-еліти часів Віктор Ющенка і Юлії Тимошенко. Зрозуміло, що група цих відсторонених від співпраці з попередньою владою олігархів прагне реваншу.

Вони частково підтримали революцію, не приховують ворожого ставлення до донецьких і бажають ще „тісніше" працювати з проевропейським урядом. Уся країна може спостерігати „війну" між Дмитром Фірташем та Ігорем Коломойським, у якій зброєю є належні цим олігархам телеканали „Інтер" та „1+1".

Що цікаво, вони не можуть домовитися між собою, хоча належать до одного суспільного прошарку. Кажуть, що такі спроби з боку переможеного революцією олігарха були, але отримали відмову від опонента. Мабуть, це пов'язано з повною залежністю олігархів Партії Реґіонів від відповідного кримінально-корупційного режиму. Вони вже перетнули невидиму межу, яка відділяє їх від іншої некримінальної частини нашого суспільства, в тому числі й від інших фінансових баронів.

Поза нашою загальноукраїнською увагою, яка зосереджувалася на неуспіхах революції й незадоволеннях громадянського суспільства у перші місяці революції, залишилися процеси на сході України, політики і олігархи донецького клану формували загальну атмосферу неприйняття нового европейського курсу України, а також активно готували силові загони боротьби з новим курсом. Окрім того, цим політикам і олігархам потрібно було сховище, куди вони перевезли б награбоване, і де могли б продовжувати владарювати після втрати київського престолу.

Для цього вони обрали південний схід України, де їх підтримували мешканці. Але цього було не досить. Потрібні були ще тисячі міс-

(Закінчення на стор. 13)

Посол Джефрі Паєт: „Корупція – більша загроза, ніж російські танки“

Нижче вміщуємо актуальні відповіді Посла США в Україні Джефрі Паєта на запитання кореспондентки „Української правди“ Севгіль Мусаєвої-Боровик. Дж. Паєт працює в Україні від серпня минулого року. Українцям він запам'ятався після відео-привітання до Дня Незалежности, в якому працівники Посольства співали „Червону руту“. Протягом року Дж. Паєт не один раз виявляв свою активну і щиру підтримку Україні. В інтерв'ю для київського інтернет-видання Дж. Паєт говорить про майбутнє взаємин з Росією, необхідність довготривалих реформ в Україні та про військову допомогу Америки Збройним силам України.

– У березні в одному з інтерв'ю Ви казали, що Росія має стати одним з бенефіціярів України, і що дружні взаємини між Росією та Україною є надзвичайно важливими. Чи змінилася ваша думка після фактичного вторгнення Росії в Україну?

– Це стало несподіванкою для мене і для багатьох американців – ця неймовірна агресія, вторгнення Росії до країни, з якою Росія мала б мати гарні, міцні стосунки, до країни, де Росія, власне, мала солідний обсяг того, що політологи називають „soft power“, м'яким впливом. Але Кремль вирішив піти шляхом „hard power“, брутальної сили, використовуючи методи XIX ст. і завдавши величезної шкоди Україні і українському народові.

Наш порядок денний в Україні не є антиросійським. Ми сподіваємося, що Росія знайде можливості деескаляції цієї кризи і нормалізації своїх взаємин з Україною. І ми готові діяти в тому напрямку, щоб Україна перестала бути подразнюючим чинником в наших стосунках.

Але це можливо лише за умови поваги Росії до суверенного вибору українського народу. І це включає в себе повагу до того вибору, який зробив український народ, проголосувавши за Верховну Раду, що виступатиме за подальше зближення України з Европою, інтеґрацію в европейські інституції.

Один з найбільш обнадійливих аспектів цих виборів є вступ на цю арену і активна участь нового покоління українських політичних провідників, які прийшли з громадянського суспільства, з преси, і які приєдналися до цілого спектру українських політичних сил. Ці люди пішли в політику не для того, щоб захищати інтереси якихось бізнес-груп, а для того, щоб будувати кращу країну.

– Разом з тим, багато представників колишньої влади також пройшли до парляменту, і у великій мірі – за рахунок виборів в мажоритарних округах у Донецькій області. Наприклад, Юхим Звягільський став депутатом, маючи підтримку лише 1,500 осіб. Багато хто з експертів вважає що не можна було проводити вибори на Донбасі в ситуації, що склалася. Як ви гадаєте?

– Політична організація виборчої системи – це питання, яке має вирішувати сам український народ. Що стосується проведення виборів на Донбасі, то, як відзначив Президент Порошенко, для України важливе завдання – продовжувати здійснювати свій суверенітет над усією територією України.

До речі, це стосується і Криму. Сполучені Штати розглядають присутність Росії в Криму як незаконну окупацію. Ось і Президент Порошенко сказав: „Я не хочу перекривати постачання води в Крим, тому її там отримують українські громадяни“.

І саме з цієї точки зору важливо, що українська влада таки вирішила проводити і провела вибори в значній частині Донецької і Луганської областей. І голосування виборців у таких містах, як Слов'янськ, Краматорськ, Маріюпіль було прямим спростуванням тієї брехливої концепції, яка видавалася кремлівською пропаґандою. Звідти заявлялося, що ніхто з виборців у цих реґіонах не хоче голосувати на українських виборах. А події в день виборів показали, що це неправда.

Іронія полягає в тому, що дії Росії мали наслідком послаблення позицій і результату „Опозиційного бльоку“, адже якби сепаратисти на сході і їхні російські спонсори не перешкодили б голосуванню в містах Донецьку, Луганську, на інших окупованих ними територіях, то, мабуть, значна частина голосів там пішла б на користь „Опозиційного бльоку“.

Очевидно, наскільки цинічними є закиди Росії про те, що результати виборів не репрезентують виборців з усієї країни – в той час, як саме дії Росії і її ставлеників-сепаратистів перешкодили голосуванню в тих реґіонах, які вони утримують.

– Вибори в так званих Донецькій і Луганській „народних республіках“ фактично роблять ці території українським Придністров'ям. Що робити в такій ситуації?

– Перш за все, ці вибори є незаконними. Вони не будуть визнані США чи будь-ким у міжнародному співтоваристві. Про це заявили Держсекретар Джон Кері, Прем'єр-міністер Великобританії Дейвид Кемерон, я бачив повідомлення про те, що французький Президент Франсуа Оланд сказав те саме в своїй розмові з Президентом Петром Порошенком. Отже, міжнародне співтовариство є об'єднаним у цьому.

– Але така сама реакція міжнародної спільноти була і на виборах у Криму, і це не завадило Росії знехтувати усіма міжнародними домовленостями та занепокоєністю керівників всіх країн та фактично анексувати Крим…

– Різниця полягає в тому, що існують Мінські домовлености, під якими підписалася Росія. Адже Росія є однією з воюючих сторін в цьому конфлікті. Ми, США, будемо розглядати визнання Росією виборів на окупованих територіях як порушення з її боку тих зобов'язань, які вона на себе взяла згідно з Мінськими домовленостями. Якщо Росія буде дотримуватися лінії, про яку сказав Міністер закордонних справ Лавров, то вона опиниться у ще більшій ізоляції.

– Якою буде ця ізоляція? США й Европа посилять санкції?

– Цього я не знаю. Але ми чітко дали зрозуміти, що ми будемо підвищувати для Росії ціну її дій, якщо вона буде вперто продовжувати свою аґресію на українській території. І ми також дали зрозуміти, що ми віддаємо перевагу спільним діям з европейськими партнерами в цьому аспекті.

Це одне з тих питань, де Президент Обама чи не найтісніше намагається координуватися з нашими европейськими партнерами, щоб ми виступали тут єдиним фронтом. І очевидно, що як би Росія не гороїжилася, що їм це все неважливо, російська економіка зазнає суттєвих втрат від цих санкцій.

– Якими є ці втрати? За підрахунками експертів, дія санкцій буде відчутна через шість місяців чи навіть два роки. За цей час на Донбасі може з'явитися багато нових жертв...

– Мирний плян Президента Порошенка і Мінські домовлености були дуже потрібними, тому що завдяки цьому значно зменшилися протистояння і вбивство людей. Мені здається, що ми тут, в Києві, не зовсім собі даємо звіт в тому, наскільки трагічними були останні тижні серпня – початок вересня на Донбасі, адже буквально сотні життів були втрачені в ці дні. Принаймні це припинилося. Але тепер треба ще дуже багато зробити. Перш за все, Росії потрібно дотримати тих зобов'язань, з якими вона погодилася, підписавшись під Мінськими домовленостями.

– Зараз складається таке враження, що Росія, можливо, втратила вплив на ЛНР і ДНР, вони не є підконтрольними. Як бути в цій ситуації?

– Найважливіший пункт Мінських домов-

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відзначено діячів мистецтва і культури

КИЇВ. – 7 листопада Президент України Петро Порошенко підписав указ „Про відзначення державними нагородами України з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва“. Відповідно до указу провідник держави присвоїв звання „Заслужений діяч мистецтв України„ Владиславові Троїцькому - художньому керівникові і директорові Центру сучасного мистецтва „Дах“. Водночас Президент нагородив низку діячів мистецтва та культури орденом „За заслуги" III ступеня, орденом Княгині Ольги III ступеня, а також присвоїв почесні звання: „Народний артист України“, „Заслужений артист України“, „Заслужений діяч мистецтв України“, „Заслужений майстер народної творчости України“, „Заслужений працівник культури України“, „Заслужений художник України“. *(Українські національні новини)*

Нові лавреати Шевченківської нагороди

КИЇВ. – 7 листопада Президент України Петро Порошенко підписав указ „Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка“, яким встановив на 2014 рік розмір Національної премії України імені Тараса Шевченка – 260 тис. грн. кожна. Лавреатами Національної премії України імені Тараса Шевченка 2014 року стали: члени групи виконавців і постановників опери Ріхарда Ваґнера „Летючий голяндець“ в Донецькому національному академічному театрі опери та балету імені Анатолія Солов'яненка: Василь Василенков, Марія Курочка, Людмила Стрельцова, Василь Рябенький (посмертно), Тетяна Плеханова; Ірина Гаюк – за книгу „Ілюстрована енциклопедія вірменської культури в Україні“; Мирослав Дочинець — за романи „Криничар. Діяріюш найбагатшого чоловіка Мукачівської домінії“ та „Горянин. Води Господніх русел“; Любомир Медвідь – за цикл живописних творів „Ремінісценції“; Людмила Монастирська – за вокальні партії в оперних виставах. *(„Дзеркало тижня“)*

За тісну українсько-турецьку співпрацю

КИЇВ. – 10 листопада міністри закордонних справ України і Туреччини під час засідання групи стратегічного плянування обговорили програму українсько-турецької зустрічі на вищому рівні. Про це на прес-конференції повідомив Міністер закордонних справ України Павло Клімкін. Міністер закордонних справ Туреччини Мєвлют Чавушоглу зазначив, що зустріч на вищому рівні запланована на перший квартал 2015 року. П. Клімкін додав, що на теперішній зустрічі також обговорювалися питання створення зони вільної торгівлі між Україною та Туреччиною, та партнерство України і Туреччини в рамках Організації безпеки та співробітництва в Европі й інших міжнародних організацій. *(„Кореспондент“)*

Німеччина допомагає переселенцям

КИЇВ. – Голова Державної служби з надзвичайних ситуацій Сергій Бочковський повідомив 10 листопада, що в Харківській, Запорізькій та Дніпропетровській областях готують відповідні місця для розгортання станціонарних транзитних містечок з будинків модульного типу для переселенців з зони бойових дій на сході країни. Реґіональні штаби, створені у кожній області України спільно з представниками місцевої влади, шукають додаткові приміщення для розміщення громадян. Вже визначено 1,076 об'єктів різних форм власности, у яких можливе розміщення 15,122 внутрішньо переміщених осіб. Модульні будинки для переселенців надав уряд Німеччини. До монтажу будиночків залучатимуться німецькі інженери, підрядні будівельні організації. Для переселенців облаштують селища, куди підведуть воду, електроенерґію, каналізацію. Обігріватися будиночки будуть електроопаленням, а готувати їжу його жителі будуть на електроплитах. Завершити будівництво селищ плянують до кінця грудня, щоб його нові мешканці змогли зустріти там Новий рік. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

Присутність США в Іраку дещо зросте

ВАШІНҐТОН. – 8 листопада Президент Барак Обама дозволив послати до Іраку 1,500 американських військовиків. Ця група має своїм головним обов'язком допомогти місцевій армії і курдським повстанцям, котрі протистоять екстремістському угрупованню „Ісламська держава". З цією групою прибудуть також радники, щоб допомогти іракським військовим плянувати операції, а також інструктори, які вишколюватимуть іракських і курдських вояків на військових базах в різних районах країни. Коли згадана група протягом найближчих тижнів прибуде до Іраку, загальна кількість американських військових в цій країні становитиме 2,900 осіб. Бойовики „Ісламської держави" ще влітку захопили значні території на півночі і заході Іраку, а також частину території Сирії. Почавши від серпня, сили міжнародної коаліції завдають ударів з повітря, щоб зупинити наступ ісламістів. *(Бі-Бі-Сі)*

„Родинний слід" Ґазпрому

БРЮСЕЛЬ. – З початком листопада на поверхню европейської суспільної думки сплив неприємний факт, що Кетрін Рей, речниця Верховного представника Европейського союзу з питань зовнішньої політики Федеріки Моґеріні, є дружиною Томаса Бароса-Тастетса – лобіста „Ґазпрому", російського газового монополіста. Крім цього, журналісти бачили його в товаристві Міністра енерґетики Росії Олександра Новака в Брюселі 29 жовтня під час тристоронніх газових переговорів. Марґатітіс Шінас, речник президента Еврокомісії, коментуючи цю інформацію, зазначив, що К. Рей поінформувала ЕС про професійну діяльність чоловіка, в тому числі про його співпрацю з „Ґазпромом". За його словам, Ф. Моґеріні „була залучена до процесу обрання Рей, але не висувала її", а по-друге, К. Рей опікується питаннями взаємин з Африкою, Латинською Америкою та країнами Перської затоки, за европейські країни відповідає інша речниця – Мая Коцьянчич. *(Радіо „Свобода")*

Загроза для Путіна – середня кляса

МОСКВА. – 7 листопада політичний оглядач журналу „Forbes" Анна Борщевська написала в цьому журналі, що в Росії вже є всі передумови економічної катастрофи: санкції Заходу, значне зменшення цін на нафту і при цьому дуже високі соціяльні виплати і корупція. „Підтримка Путіна традиційно опирається на найнижчі верстви населення. В свою чергу, середня кляса, яка складається з освічених еліт, становить для нього загрозу. Аби середня кляса була задоволена владою, держава виплачує штучно завищені платні і роздає інші пільги. Але щойно в уряду не буде за рахунок чого забезпечувати ці бонуси через падіння цін на нафту, не виключено, що саме ця група припинить підтримувати Путіна", – йдеться в статті. На думку авторки, Заходові варто спробувати вплинути на цю верству населення, щоб відвести країну від диктатури і дати російській демократії другий шанс. Якщо ж середня кляса Росії не прийме демократію за модель розвитку країни, тоді є небезпека, що ця кляса замінить В. Путіна іншими радикалами – такими, як, наприклад, Дмитро Роґозін чи Володимир Жириновський. *(„Дзеркало тижня")*

Бізнесмени – в боротьбі проти Еболи

ЖЕНЕВА. – Згідно з даними оприлюдненого 8 листопада звіту Світової організації охорони здоров'я, жертвами лихоманки Ебола вже стали майже 5,000 осіб. Й аж тепер бізнесмени з Африки погодились пожертвувати гроші на загальну суму в 30 млн. дол. на боротьбу з епідемією Еболи. Гроші, які пожертвують бізнесмени, надійдуть до Африканського банку розвитку. Їх спрямують на платні для медичних працівників у Ґвінеї, Ліберії та Сьєрра-Леоне. Рішення про виділення допомоги африканські бізнесмени ухвалили під час зустрічі в столиці Ефіопії Аддіс-Абебі. Зараження тяжкою хворобою зафіксоване в 13,241 випадках – в основному в країнах західної Африки. Наразі найбільше від Еболи потерпає Сьєрра-Леоне. *(Радіо „Свобода")*

ТОЧКА ЗОРУ

Темний бік парляменту

У нижче вміщеній статті політичний оглядач журналу „Український тиждень" ОЛЕКСАНДЕР КРАМАР висловлює припущення, що майже половина депутатів нового парляменту, обраані в одномандатних округах, бльокуватиме впровадження реформ і зосереджуватиметься на лобізмі власних бізнес-інтересів.

Результати попереднього підрахунку голосів у мажоритарних округах, що доступні на офіційному сайті Центральної виборчої комісії, дають змогу підбити перші підсумки обрання майже половини депутатів.

Від проевропейських політичних сил до парляменту потрапили 69 висуванців „Бльоку Петра Порошенка" (БПП), 18 – „Народного фронту", 11 націоналістів (сім – від Всеукраїнського об'єднання „Свобода", два – від „Правого сектору", два – від Конґресу українських націоналістів), чотири – від„Батьківщини" Юлії Тимошенко (два висуванці цієї політичної сили і ще два самовисуванці), два – Української національної партії, один – „Самопомочі".

На заході та в центрі до Верховної Ради за мажоритаркою потрапило щонайменше 10 учасників Антитерористичної операції. Частину з них висунули „Народний фронт" (троє обраних мажоритарників у Львівській, Івано-Франківській та Рівненській областях) і БПП (двоє в Тернопільській і Черкаській). Решта йшли самовисуванцями, свідомо дистанціювавшись від партійних брендів. Наразі їхня фракційна належність у майбутньому парляменті малопрогнозована, хоча більшість з них, вочевидь, поповнять ті чи інші об'єднання. Зокрема лави вже анонсованої групи націоналістів.

Пройшли до Верховної Ради представники великого бізнесу реґіонального маштабу, які наразі декларують підтримку проевропейського курсу: на Закарпатті четверо з шести мажоритарників – члени „Єдиного центру" з родини тамтешнього екс-очільника области та мультимільйонера Віктора Балоги, на Волині – троє з п'яти з групи волинського мультимільйонера Ігоря Єремеєва, на Полтавщині – місцевий олігарх Костянтин Жеваго, на Донеччині – колишній голова тамтешньої Обласної держадміністрації та співвласник корпорації „ІСД" Сергій Тарута, на Дніпропетровщині – близький до нинішнього керівника области Ігоря Коломойського Борис Філатов, на Львівщині – Дмитро Добродомов, генеральний директор медіа-голдинґу „ZIK", що контролюється західньоукраїнським мультимільйонером родом з Дніпропетровщини Петром Димінським, на Івано-Франківщині – член партії „Воля", підприємець Юрій Дерев'янко. Його підприємство „Енерґотехнології" нещодавно виступило співзасновником благодійної організації „Фонд підтримки вітрильного спорту" разом з банком „ТК Кредит" одіозного служки Віктора Януковича Юрія Іванющенка.

Як серед висуванців політичних сил, так і серед самовисуванців цього разу чимало представників аґрарного лобі, які потрапили до Верховної Ради фактично від усіх реґіонів. Загалом на аґробізнесі зав'язані щонайменше 25 з 198 обраних у мажоритарних округах депутатів. Найбільше їх у Вінницькій, Чернігівській та Миколаївській областях (по три в кожній) та Черкаській (два). Утім, попри вихід аґарно-промислового комплексу на перші ролі в українській економіці та експорті, аґрарії наразі все ще не є організованою та належним чином оформленою політичною силою. На цих перегонах претензію на їх представництво висунула нова партія „Заступ" екс-голови Секретаріяту Віктора Ющенка Віри Ульянченко, яка в деяких округах навіть здобула 10-16 відс. голосів, однак, загалом по країні виборчий бар'єр так і не подолала. Тож у Раді її репрезентуватиме лише один мажоритарник з Чернігівщини Валерій Давиденко (208-ий округ). Натомість найбільше аґраріїв пройшло до законодавчого органу як висуванці БПП (10), один – від „Свободи", решта – самовисуванці. Однак, формування ними окремої депутатської групи є малоймовірним через різні політичні орієнтації: дехто вже заявив про бажання приєднатися до фракції БПП, інші близькі до керівництва „Опозиційного бльоку".

Водночас з визначенням політичної та особливо партійної орієнтації низки мажоритарників є проблеми. Адже будучи в минулому або й досі членами чи висуванцями одних політичних сил, на цих виборах вони йшли самовисуванцями. Причому це стосується не лише екс-реґіоналів, які намагалися максимально дистанціюватися від скомпрометованого бренда Партії Реґіонів навіть на півдні та сході, а й низки проевропейських політичних сил, що почасти зумовлено невисокою популярністю певної політичної сили в реґіоні їх кандидування, інколи бажанням зберегти „свободу рук" у новому парляменті.

Приміром, у Києві двоє з чотирьох обраних до Верховної Ради націоналістів є самовисуванцями (керівник інформаційного відділу „Правого сектора" Борислав Береза та керівник організації „Патріот України", командир полку „Азов" Андрій Білецький). На Черкащині до парляменту як самовисуванець пройшов „свободівець" Сергій Рудик. На Хмельниччині та Дніпропетровщині – представники „Батьківщини". Деякі з них, як-от мер Хмельницька Сергій Мельник, який раніше належав до „Батьківщини", уже анонсований як член фракції БПП. Подібні приклади цілком можуть бути і в інших реґіонах, адже в президентському бльоці повідомили про бажання приєднатися до них 15-18 самовисуванців. Не виключено, що така ж ситуація може бути й поміж інших учасників коаліції – „Самопомочі" та „Народного фронту", адже ці політсили уже зійшлися на тому, що до створюваної ними більшости можуть входити лише фракції, а не окремі депутати.

Малоймовірно, що найближчим часом відбуватимуться міґрації між фракціями проевропейських політичних сил тих мажоритарників, які були висунуті певною партією. На заваді цьому якийсь час стоятиме неґативне ставлення суспільства до тушок і прихильників політичної корупції. Однак, у майбутньому, особливо в разі загострення публічного чи прихованого протистояння між прем'єром і главою держави, такого сценарію виключати не можна. Врешті, в останні роки президентства В. Януковича поширилося таке неґативне явище, як голосування частини депутатів опозиційних фракцій в унісон з фракціями-опонентами. Це робилося без виходу з фракції, тож ризики повторення цього в нинішній Верховні Раді існують.

Порівняно з попередніми парляментськими виборами результати цьогорічних перегонів вирізняють значно більші здобутки проевропейських висуванців сил у південних та східних реґіонах, де вони дістали принаймні 28 мандатів: насамперед на Миколаївщині та Херсонщині (10 з 11), а також Дніпропетровщині (дев'ять з 17) та у Запорізькій області (чотири із дев'ять). Одним-двома мажоритарниками від проевропейських політичних сил будуть представлені й Донеччина, Харківщина та Одещина.

Помітний успіх націоналістів у центральній та східній Україні на тлі їхньої розгромної поразки в більшості округів раніше електорально базових для них західних областей України. Передусім це стало наслідком програшу двох знакових депутатів від „Свободи", які не лише втратили округи, де 2012 року здобули переконливу перемогу, а й навіть поступилися другим місцем: за бортом парляменту лишилися брат провідника „Свободи" Олега Тягнибока Андрій, Ірина Фаріон, Ірина Сех, Олексій Кайда, Євген Мельник.

У результаті на заході України було обрано лише двох висуванців від „Свободи" та стільки ж від КУН. Натомість у центральній Україні пройшли п'ятеро свободівців та двоє інших націоналістів. Тільки в Києві націоналісти здобули чотири з 13 мандатів. Провідник „Правого сектора" Дмитро Ярош переміг в окрузі на Дніпропетровщині. Також у столиці було зафіксовано найвищий по країні рівень підтримки „Правого сектора" (3.3 відс.) та один з найвищих – „Свободи" (7.1 відс., що більше, ніж на Львівщині).

Мажоритарка з надлишком „компенсувала" проросійським силам і колишнім реґіоналам нижчу явку в південно-східних реґіонах, підвищивши рівень їхнього представництва в парля-

(Закінчення на стор. 15)

Вшановано пам'ять героїв визвольних змагань

ЛУБНИ, Полтавська область. – 31 жовтня в музичній школі презентовано спогади випускника чоловічої гімназії, члена Революційної української партії Павла Крата „Крізь павутиння змосковщення". У книжці 12 розділів присвячено Лубнам кінця 1890-их років та початку XX ст. Друга частина видання – матеріяли до біографії генерала-поручника Армії Української Народної Республіки Михайла Крата, членів родини Кратів, учасників Визвольної боротьби Миколи, Олександра, Василя й Олександри Палієнків, Євдокії Крат, Павла Терещенка, а також спогади М. Крата про бойових побратимів. У книжці оприлюднено поезії П. Крата, його поему „Січинський у неволі", нариси Романа Коваля „Доля Павла Крата" і „Генерал-лицар Михайло Крат".

У презентації взяли участь гості з Києва – автор-упорядник Р. Коваль, кобзар Тарас Силенко, народний депутат України Юрій Бублик, письменники Олександер Міщенко, Раїса Плотникова, Наталія Баклай, Олексій Неживий, Олександер Печора, поет Анатолій Устименко та інші. Розповідала про книжку директор краєзнавчого музею Тамара Дяченко, а завідувач денного відділення Лубенського лісотехнічного технікуму Сергій Омельченко нагадав, що першим директором і творцем цього закладу був батько П. Крата – Георгій Крат. Упродовж вечора звучали бандури Тараса Силенка і Віталія Мороза та баян восьмикласника Тимофія Іллюхіна. Чоловічий ансамбль при районному будинку культури (керівник Віктор Гриша) виконав стрілецьку пісню „Повіяв вітер степовий". Організували вечір голова Лубенського медіа-клюбу Володимир Безчасний та Андрій Трегуб.

1 листопада на старому цвинтарі міста Боярки, Київська область, вшановано могили Січових стрільців – покладено квіти, відслужили Панахиду священики Української Православної Церкви Київського патріярхату, а кобзар Т. Силенко заспівав „Ой у лузі червона калина", яку підхопила чисельна громада. На приміщенні міського будинку культури було відкрито і освячено меморіяльну дошку на честь отамана Марка Шляхового-„Кармелюка" (скульптор Олександер Михайлицький). Його ім'я повернув українському народові Р. Коваль, який 15 років тому видав „Спогади повстанця" (з допомогою історика Віктора Пилипенка), а згодом перевидав у книжці „Так творилося українське військо" (видавець Ростислав Мартинюк). Співали кобзарі Т. Силенко і Тарас Компаніченко та провідник гурту „Тінь Сонця" Сергій Василюк. Міський голова Тарас Добрівський вручив грамоти-подяки журналістові Андрієві Ковальову, Т. Компаніченкові, Р. Ковалеві та меценатам, завдяки яким було створено меморіяльну дошку.

5 листопада в селі Щербанівці, Київська область, відбулося урочисте відкриття пам'ятного знаку на могилі повстанця Панаса Пустового (скульптор Михайло Горловий) та покладання квітів до меморіялу козакам і старшинам Щербанівської сотні Дніпровської повстанської дивізії отамана Зеленого (скульптор М. Горловий, архітектор Кий Данилейко). Біля меморіялу школярі Трипільської школи висадили дубовий гай.

Історичний клюб „Холодний Яр"

Відбувся вечір...

(Закінчення зі стор. 1)

Доповідає Богдан Гасюк. (Фото: Стефан Фартушок)

ців, А. Мельник виявив неабиякий талант військового організатора і невдовзі очолив сотню стрільців УСС.

У бою за Бережани на горі Лисоня А. Мельник потрапив у російський полон та був інтернований до селища Дубовиці під Царицином. У концтаборі над Волгою він познайомився з Євгеном Коновальцем. Коли у 1917 році в Києві загорівся вогонь української революції, А. Мельник і Є. Коновалець втекли з полону і включилися у боротьбу за відродження Української національної держави. Так зародилася довголітня приязнь та співпраця між цими видатними борцями за незалежність України. Вони наполегливо розбудовували українську військову силу, оскільки були переконані, що здобути й утримати державність можна тільки за наявности боєздатної, вишколеної професійно й патріотично армії.

Після поразки Української Народної Республіки А. Мельник знайшов у собі сили не втратити оптимізм і віру в Українську державу. Уже на еміґрації, в Галичині, він і Є. Коновалець засновують Українську Військову Організацію (УВО), предтечу ОУН. Відтак А. Мельник став крайовим комендантом УВО.

У квітні 1924 року А. Мельник був заарештований і чотири роки провів у польській в'язниці. Згодом, після трагічної загибелі першого голови ОУН полковника Є. Коновальця, саме А. Мельникові довелося очолити організацію, як цього бажав Є. Коновалець. Як голова ОУН, А. Мельник користувався великим авторитетом.

Справжнім випробуванням для нього стали події в Карпатській Україні 1939 року. Постання Карпато-Української держави вимагало адекватної постави ОУН та її нового голови А. Мельника. З початком Другої світової війни виникли умови для активнішої діяльности ОУН в Україні. Однак, розбіжності в оцінках політичної ситуації спричинилися до розколу ОУН. У роки німецької окупації України А. Мельник перебував спочатку під домашнім арештом, а з лютого 1944 року був ув'язнений в концтаборі Заксенгавзен. Проте його ув'язнення не вплинуло на активність ОУН. Після поразки національно-визвольних змагань А. Мельник доклав чимало зусиль, щоб згуртувати розрізнені політичні формації за кордоном. Його зусиллями світове українство об'єдналося у Світовому Конґресі Вільних Українців як у понадпартійній інституції, що упродовж тривалого часу репрезентувала інтереси українства, змагаючи до соборности й національної солідарности, допомагаючи силам спротиву в Україні.

Помер полковник А. Мельник 1 листопада 1964 року у Клерво, Люксембурґ, де і похований.

На завершення Б. Гасюк зацитував спогади сучасників А. Мельника – Олега Ольжича та Олега Штуля, які підкреслили шляхетність духу, пошану до співбесідника, відданість справі і християнський світогляд цього визначного діяча українського визвольного руху.

Товариство „Свята Софія" США

Уточнення

Уточнюємо неправильно поданий у Свободі" з 7 листопада, ч. 45, результат, з яким пробігла маратонську дистанцію Адріяна Малон. Насправді вислід значно вищий, з огляду на важливість навіть кожної секунди, ніж ми подали: 4 години, 13 хвилин і 22 секунди. – **Редакція**

АМЕРИКА І СВІТ

„Містралі" можуть відкупити інші

ВАШІНҐТОН. – 7 листопада група американських конґресменів звернулася до Генерального секретаря НАТО з закликом викупити у Франції два модерні військові кораблі „Містраль", призначені для продажу армії Росії. „Усвідомлюючи той фінансовий тягар, який може спіткати Францію, якщо вона справедливо відмовиться від передання кораблів Росії, ми знову закликаємо НАТО купити або взяти їх в оренду для спільного використання", – мовиться в листі восьми членів Палати представників США на адресу керівника Альянсу Єнса Столтенберґа. На думку конґресменів, купівля „Містралів" для НАТО показала б Володимирові Путінові, що Альянс не має наміру „терпіти або заохочувати його небезпечні дії в Европі". Серед законодавців, що підписали лист, – голова Комітету у закордонних справах Палати представників Еліот Енґел і керівник делеґації США в Парляментській Асамблеї НАТО Майкл Тирнер. *(Бі-Бі-Сі)*

Україна має право на збройну відсіч

БЕРЛІН. – Президент Естонії Томас Гендрік Ільвес в інтерв'ю для німецького видання „Der Tagesspiegel" висловив переконання, що Росія відважилася зруйнувати порядок в Европі після Другої світової війни тільки тому, що Европейський союз не покарав її за анексію Криму. „Росія зруйнувала европейську систему безпеки. Але багато держав не усвідомили всієї серйозности ситуації. Замість того, щоб дати адекватну відповідь, почалася суперечка, кого з росіян включити в список санкцій", – сказав Т. Ільвес. На його погляд, Европа наразі повернулася до часів анексії Судетської области Чехословаччини, коли можна було відбирати в інших країн території через етнічну належність їхніх мешканців. „Ми перебуваємо в значно більшій біді, ніж визнаємо. І коли хтось говорить, що час ослабити санкції, бо Путін послабив тон, то це значить, що хтось не розуміє ситуацію. Ми не повинні погодитися на руйнування основи безпеки через пару евро", – вважає естонський провідник. *(„Кореспондент")*

Нові горизонти для інтернету

НЮ-ЙОРК. – 8 листопада газета „The Wall Street Journal" повідомила, що відомий американський підприємець Елон Маск, який заснував компанію з виробництва електромобілів „Tesla" і космічну корпорацію „SpaceX" плянує послати на навколоземну орбіту близько 700 невеликих телекомунікаційних супутників, які забезпечуватимуть доступ до Інтернету по всьому світі. Цей проєкт плянується здійснити спільно з колишнім топ-менеджером „Google" Ґреґом Вайлером, який має досвід праці у супутниковій галузі. Партнери розраховують відсилати в космос апарати вагою не більше 113 кілограмів, що в два рази менше ваги найменших телекомунікаційних супутників, які працюють зараз на орбіті. Крім того, очікується, що ці апарати будуть набагато дешевші від нинішніх аналогів: їх вартість не буде перевищувати 1 млн. дол. Інвестиції в проєкт повинні скласти близько 1 млрд. дол. США. *(Українські національні новини)*

На Єлизавету II готувався замах

ЛОНДОН. – 8 листопада британська поліція запобігла замахові на життя Королеви Єлизавети II – під час Фестивалю пам'яті Королівського британського леґіону. За даними правоохоронних органів, замах готували ісляміcти, які плянували напасти на неї в Альберт-голі і завдати ножових поранень, але не виключено, що в них була і вогнепальна зброя. Внаслідок проведеної операції поліція затримала чотирьох осіб віком від 19 до 27 років, а також провела кілька рейдів в західній частині Лондону, де заарештувала ще декількох підозрюваних осіб. Як заявили у поліції, в операції брали участь бійці контртерористичного підрозділу та кілька спецслужб. Чи були пов'язані підозрювані з терористичним угрупуванням „Ісламська держава", не повідомляється. Відомо, що раніше у пресі з'являлась інформація, що ісламісти, які воюють в Іраку і Сирії, плянують організувати теракти в Европі та США. *(Українські національні новини)*

Надія на коаліцію

Не тільки в Україні, але в усіх інших державах якість парляменту, ефективність його законодавчої діяльности залежить передусім від якости і ефективности коаліційної депутатської більшости. Висліди позачергових парляментських виборів в Україні, спонуканих Революцією гідности і гострою потребою очищення владної системи, дають усі підстави сподіватися на створення продуктивної демократичної, проукраїнської і проєвропейської депутатської більшости.

Найлегше це вдалося б здійснити, якби одна з політичних сил, найпроґресивніша і найавторитетніша, одержала 226 депутатських мандатів, необхідних для ухвалення законопроєктів. Але так добре не є. Натомість бачимо в Україні клясичну ситуацію, коли обрані від різних партій депутати мусять знаходити консенсус у формі коаліційної угоди. А ця „клясика“, перш ніж вивести на ясну дорогу, неминуче пов’язана з конкуренцією, з тертями і конфліктами.

Отже, основу коаліції у Верховній Раді VIII скликання складуть депутати від партій „Бльок Петра Порошенка“, „Народний фронт“ і „Самопоміч“. Вони вже узгодили між собою три важливі умови: до коаліції можуть належати лише фракції, а не окремі депутати; поза коаліцією залишаться кожен з обранців, хто 16 січня голосував за так звані „диктаторські закони“; першим завданням нової коаліції буде голосування за виборчий закон, котрий передбачатиме пропорційну систему і відкриті партійні списки.

І все ж ускладнень, суперечностей і критики з боку дуже уважного громадянського суспільства не уникнути. Скажімо, експерти скептично оцінюють ці перші домовлення трійки, оскільки про коаліцію серйозно можна говорити лише після створення фракцій. По-друге, не всім сподобалося, що першим свій проєкт коаліційної угоди оприлюднив – і то на третій день після виборів – „Бльок Петра Порошенка“ – це сприйнялося, нібито Президент поспішно претендує на вирішальні важелі впливу в країні, котра вже є парляментсько-президентською, тобто в ній на перші ролі виходить прем’єр. Тим більше, що партія Президента за партійними списками дещо поступилася „Фронтові змін“ Прем’єра Арсенія Яценюка.

Але чи це підстава очікувати суперництва між ними? Ні. Обидва провідники в більшій мірі з’єднані – принаймні це випливає з їхніх офіційних заяв і публічних запевнень – своїми проевропейськими програмами дій і необхідністю створення такого ж проевропейського та реформаторського уряду, ніж роз’єднані вузькопартійними інтересами. Одначе, коли перші особи української політики так і залишаться партійними політиками, а не державотворцями, Україну чекатимуть тяжко передбачувані, але напевно радикальні зміни, котрі йтимуть від найактивнішої і найвідповідальнішої за долю країни частини суспільства.

Надія на конструктивність тандему „Прем’єр-Президент“ покищо зберігається, ґарантією тут може стати парляментська коаліція, якщо вона вбере в себе представників усіх проукраїнських політичних сил, включно з Радикальною партією Олега Ляшка і „Батьківщиною“ Юлії Тимошенко. Тоді дуже можливо, що коаліція матиме не просто законодавчу, але винятково важливу конституційну більшість – 300 депутатських голосів. Все з’ясується на початку грудня, коли Верховна Рада VIII скликання збереться на своє перше сесійне засідання.

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Пам’ятник Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні ініціював УНСоюз

У день відкриття пам’ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні промовляє Президент Двайт Айзенгавер. (Фото: Ярослав Ликтей)

Ярослав Ликтей

Україна та волелюбний народ по цілому світі цього року святкують 200-ліття з дня народження Тараса Шевченка. Пів століття тому святкування в 150-ліття Т. Шевченка були вельми цікаві.

Наукове товариство ім. Шевченка в Америці, засноване в Пенсильванії 1898 року, хотіло збудувати пам’ятник Т. Шевченкові в США, одначе, ці бажання не увінчались успіхом. Ініціятива спорудження пам’ятника Т. Шевченкові знову вийшла від Українського Народного Союзу (УНС) ще 1956 року, а Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) з ініціятиви свого президента д-ра Лева Добрянського заснував у 1960 році Комітет пам’ятника Шевченкові (КПШ). Цього ж року було оголошено конкурс на пам’ятник Т. Шевченкові.

Головою КПШ був д-р Роман Смаль-Стоцький, президент НТШ в Америці і президент Світової ради НТШ. Його заступниками були вельми активний і впливовий д-р Л. Добрянський і проф. Олександер Архимович, Йосиф Лисогір – екзекутивний директор КПШ і головний предсідник УНСоюзу, д-р Ярослав Падох був секретарем та Ігнатій Білинський касиром. Членами побудови пам’ятника були 50 організацій і установ. Кур’єром проґресу будови пам’ятника стала „Свобода“.

Спорудження пам’ятника Т. Шевченкові в столиці США підтримували президенти США Гарі Труман, Джон Кенеді, Ліндон Джонсон і Двайт-Дейвид Айзенгавер. Президентом США тоді був Л. Джонсон. До почесного комітету побудови пам’ятника належало 16 сенаторів, 69 конґресменів, губернатори штатів, посадники американських міст, діячі науки, культури та мистецтва. Праця тривала вісім років. Ця подія об’єднала наші організації, релігійні конфесії, політичні партії та всю українську громаду.

Американські українці хотіли, щоб пам’ятник відкрив 34-ий Президент США Д. Айзенгавер (Айк). Він народився 14 жовтня 1890 року, в Денисоні, Тексас, закінчив Військову академію 1915 року і наступного року одружився з Мері (Меймі)-Дженіва Давд (в них було два сини, одначе один помер ще дитиною). Від 1943 року, під час Другої світової війни, командував американським військом в Европі. Наступного року став Верховним головнокомандувачем експедиційних сил при десантуванні союзних військ у Нормандії. 1952 року він був вибраний Президентом США.

27 червня 1964 року у Вашінґтоні відбулося відкриття пам’ятника Т. Шевченкові, на яке прибули 100 тис. українців і гостей з США, Канади та інших країн, де лише жили українці, крім України. Представники уряду США та посли закордонних держав прийшли вшанувати Т. Шевченка, борця за волю України та всіх волелюбних народів.

Відкриваючи пам’ятник, Президент Д. Айзенгавер сказав: „Безупинною працею та при Божій допомозі одного дня настане нова доба, доба загального миру з волею і справедливістю для всіх“. Після завершення церемонії Д. Айзенгавер ще пішов до людей і своєю поведінкою підкорив присутніх. Він підійшов до мене і потиснув мені руку. Зі мною були ветерани. Довідавшись, що ми ветерани Корейської та Другої світової воєн, він сказав, що „ми боролись за свободу й Україна буде вільною, – так, як хотів Шевченко“. Присутні скандували: „I like Ike“, він усміхався і вітався з іншими українцями. Пам’ятник Т. Шевченкові долучився до славних пам’ятників столиці та прикрасив її.

Святкування було завершено величавим бенкетом, який відбувся в „Нешенел Ґард Арморі“. За столами було 3,500 осіб. Головним ведучим був Й. Лисогір, а його заступниками д-р Я. Падох та І. Білинський. На бенкеті виступали американські сенатори і конґресмени, українські провідники та діячі культури з США, Канади та інших країн, а між ними голівудський актор Джек Паленс (Палагнюк) і Василь Шуст – артист бродвейських театрів в Ню-Йорку. Увечорі відбувся величавий концерт, де виступали найкращі українські колективи, включно з Капелею бандуристів ім. Шевченка.

Т. Шевченко – борець за волю України, і варто знову читати його твори та любити Україну так, як він її любив. Він захоплювався американським борцем за свободу, Президентом Джорджем Вашінґтоном, а тепер настав час, щоб у вільній і незалежній Україні, в Києві, був збудований пам’ятник Дж. Вашінґтонові.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Створюємо українську бібліотеку

Шановні брати-українці! Звертається до вас дирекція Літинського музею ім. Устима Кармалюка, що на Вінниччині. Зараз Україна переживає складний період своєї історії. Події останнього року сколихнули суспільство і пробудили українську націю. Це особливо відчутно і у нас, на Вінниччині. яка ще недавно перебувала у полоні комуністичної облуди. Зараз наш народ, особливо молодь, шукає правдиву історію України, прагне знати правду про своє минуле. Тому керівництво музею разом з представниками патріотичних партій та краєзнавців вирішила створити бібліотеку патріотичної та історичної літератури на базі музею, щоб всі бажаючі змогли безкоштовно прочитати правдиву історичну чи художню книгу.

На жаль, придбати потрібні книги ми не можемо через відсутність фондів. Музей сам ледь виживає завдяки ентузіязмові місцевих патріотів та краєзнавців.

Ми звертаємось до всіх українців, кому дорога рідна земля і хто не байдужий до проблем відродження нації. Просимо, подаруйте для нашої бібліотеки історичні та художні книги. Нам дуже потрібні твори Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки та інших письменників. Потрібні історичні книги Михайла Грушевського, Дмитра Яворницького, а особливо про національно визвольний рух ОУН та УПА, Січових Стрільців, Дивізію „Галичина", шістдесятників. Для нас кожна книга – це безцінний дар!

Книги просимо висилати на адресу: Літинський краєзнавчий музей ім. У. Кармалюка, вул. У. Кармалюка, 5, Літин, Вінницької области, 22300, Ukraine. Тел.: (380-247) 21-901.

З повагою до Вас,
Віра Ткач – директор музею,
Іван Бурлака – почесний голова районної організації Народного руху України, член Братства ОУН і УПА та „Меморіялу",
Валерій Кривий – голова районної організації Народного руху України,
Марія Побережнюк – голова районної організації Конґресу українських націоналістів,
Петро Пліщинський – голова районної організації об'єднання „Свобода"

Літин, Вінницька область

Шахрайство замість люстрації

Активісти „Правого сектора", Евромайдану та Всеукраїнського об'єднання „Свобода" 31 серпня влаштували під стінами обласної адміністрації акцію протеста проти дій голови обласної адміністрації Ігоря Палиці, який однією рукою звільняє своїх підлеглих чиновників нібито відповідно до вимог Закону про люстрацію, а другою підписує наказ про призначення їх своїми радниками.

Активісти привезли у візку вгодовану свиню, яка мала символізувати роботу керівництва Одещини, яке вдалося до шахрайства. Колишню заступницю голови адміністрації Наталію Чегодарь та чиновника Михайла Кучука, причетного до розгону активістів Евромайдану було звільнено ніби за власним бажанням, а вже через день призначено радниками голови. Тож на боках свині активісти написали імена Н. Чегодарь і М. Кучука, яких І. Палиця відмовився по-справжньому люструвати.

Проти свині влада виставила заслін з 200 озброєних міліціянтів. Але учасники пікету обмежилися виступами біля мікрофона і скандуванням „Ганьба!".

Сергій Горицвіт,
Одеса

Українці не доросли до демократії

Як член виборчої комісії, хочу написати про загальне враження від виборів. Я перестаю вірити в те, що демократія – це те, що потрібно Україні. Українці, здається, в своїй більшості ще не доросли до того, щоб самим вирішувати свою долю. Схоже на те, як за підлітків відповідальні батьки. Ніби діти вже й виросли, а розуму і досвіду ще не досить для вирішення життєвих проблем. Частка „зрілих" і свідомих українців значно менша половини населення, яке має виборчі права.

Проливається кров найкращих, а іншим навіть лінки прийти на вибори. Явка вдвічі менша, ніж на виборах президента. Чула пояснення, що „немає за кого голосувати". А скільки з тих, хто не знав, за кого голосувати, читали програми партій і подивились хоча б першу п'ятірку кандидатів партії? А чи усвідомили вони, що своєю неучастю у виборах вони надали більшої ваги голосам тих, хто все-таки прийшов?

Скажете, багато було фальсифікацій? А хто ж фальсифікував? Невже люди Путіна по всій Україні? Сотні виборчих комісій по всій Україні, сотні спостерігачів – це ж все українці. І не стара влада чи хто там ще може бути винним. Хтось сказав, що в комісії працювали переважно люди, які мало обізнані з законодавством і взагалі переважно старші люди, яким навіть шукати прізвища у списках було складно. А чому ж так сталось? Бо в молодих, енергійних, освічених часу не було? Впевнена, жалітись на владу час знайдеться. На владу, на обрання якої в них не знайшлось часу.

Демократія працює лише в суспільстві, яке усвідомлює, що саме воно формує владу, яке усвідомлює всю важливість виборів і те, що вибір – це не стільки право, як обов'язок. Обов'язок перед тими, хто проливає свою кров за нас. Якщо ви переклали цей обов'язок на інших, то й владу за вас обрали інші, ви ж довірили їм це зробити.

Особисто я не знаю, як можуть спокійно спати ті, хто віддав право на вибір іншим. Невже до них не приходять у снах герої, які виборювали право на вибір для усіх нас?

Ще чула думку від українців за кордоном, що краще замість грошей на дорогу до дільниці придбати щось для вояків. А скільки ще ми утримуватимемо армію, поки влада розкрадатиме державний бюджет? Чи не краще інвестувати свій час і гроші в зміну влади? Не шукайте виправдань своїй провині перед тими, хто гине за ваше право на голос. Ви теж винні в їх крові. Ви своїм мовчанням на виборах дали можливість іншим зробити вибір, який може стати фатальним.

Я виросла у Запоріжжі, закінчила Києво-Могилянську академію та тепер працюю інженером-програмістом в Нью-Йорку, є співзасновник та президентом організації „Разом".

Люба Шипович,
Нью-Йорк

Огляд листів: біль України тривожить читачів

У редакційній пошті в цю пору переважають листи, що стосуються трагічних подій в Україні. Значну частину цих листів тижневик подає на цій сторінці, але місця для усіх, на жаль, бракує. Окремі шановні автори не зважають на обсяг видання і шлють величезні за розміром монографії, тоді як редакційна колеґія вже не раз просила надсилати статті обсягом 2-3 сторінки в електронному форматі DOC або RTF.

Президент організації „Американці в обороні людських прав в Україні" **Божена Ольшанівська** з Нюарку, Ню-Джерзі, переслала лист про події в Україні від сенатора США Корі Букера, який докладно аналізує ситуацію, починаючи від 21 листопада 2013 року, і зокрема пише: „Я підтримав заклик щодо здійснення програми опору російській пропаґанді щодо подій у східній Україні, в Криму і Молдові. Уряд США виділив Україні 184 млн. дол. для здійснення політичних і економічних реформ. Я також підтримав економічні санкції нашого уряду та Евросоюзу проти російських компаній і заможних прибічників Путіна. Я продовжу вивчення становища і разом з іншими сенаторами допомагатиму Україні у досягненні безпеки і стабільности на її теренах".

Марія Лисобей з Купер-Сиуті, Фльорида, відгукнулася на війну в Україні віршем „Тарасе, дай мудрости", у якому пише про „Небесну сотню": „Хоч смерть стояла за плечима, йшли на кулі з відкритими очима, бо переможе правда на землі, згорить вся нечисть у священному вогні".

Киянин **Іван Пасемко,** викладач Відкритого міжнародного університету розвитку людини „Україна", лавреат премії Фонду Воляників-Швабінських при Фундації Українського Вільного Університету в Ню-Йорку у статті „Деякі штрихи до життєпису й творчости академіка НАН України Миколи Неврлого" пише про життя і наукову працю цього відомого словацького україніста, академіка Національної Академії Наук України, доктора філології, професора. Одночасно автор надіслав опубліковане 26 березня у словацькій газеті „Правда" інтерв'ю „Україна – мій біль і радість" публіциста Владиміра Янцури з М. Неврлим, який має понад 200 наукових праць та понад 1,000 науково-популярних статтей про Тараса Шевченка, Івана Франка, аванґардну українську літературу 1920-1930-их років та „празьку школу" української літератури того ж періоду.

Ярослав Стех з Торонто у статті „Дещо про 360-річчя Переяславського договору та хворобливу союзну маячню" описує сумну історію цієї угоди і критикує сучасних українських політиків Леоніда Кучму і Володимира Литвина за помилкове трактування значення цієї події для України, критикує Володимира Путіна за аґресію проти України.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Урочисто відзначили 60-ліття Шкільної ради

Учасники Всеукраїнської вчительської конференції шкіл українознавства. (Фото: Володимир Боднар)

Володимир Кривонос

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – В приміщенні „Гадсон Велі Різорт" 10-12 жовтня відбулась Всеукраїнська вчительська конференція шкіл українознавства та відзначення 60-ліття Шкільної ради. В конференції взяли участь директори, педагогічні дорадники та учителі 22 шкіл українознавства на території США.

10 жовтня під керівництвом голови Шкільної ради Євгена Федоренка відбулось відкрите засідання управи в присутності директорів та педагогічних дорадників шкіл, де було заслухано звіти директорів про стан навчання в школах, обговорено актуальні проблеми сучасного українознавства в США.

11 жовтня розпочалась робота секцій вчителів молодших і старших кляс. Секцією вчителів молодших кляс керувала вчителька з Чикаґо Наталія Пономарьова. Вчителька Наталія Боднар з Клівленду підготувала презентацію „На допомогу вчителю і батькам". На конкретних прикладах з власного досвіду в цікавій і доступній формі вона розповіла, як найкраще зацікавити дітей навчанням, щоб досягти максимального успіху.

Вшановуючи пам'ять Тараса Шевченка, присутні заслухали виступ вчительки Віри Курти з Дітройту „Виховання україномовної особистости на творах Тараса Шевченка", яка поділилась досвідом роботи з даного питання. Також було обговорено формування національної свідомости і українського патріотизму в учнів молодших кляс в умовах перебування за межами України. Вчителька Оля Михайлюк з Філядельфії показала наочне обладнання, яке використовує під час лекцій з учнями, зазначивши, що деякі експонати виготовлені самими учнями. Вчитель Андрій Перекліта з Дітройту розповів про зустріч учнів школи з учасниками Майдану Дмитром і Володимиром Петруками. Пораненого Д. Петрука в Дітройті лікував українець д-р Марко Юзич, четверо дітей якого вчаться в українській школі. Зустріч з братами зворушила дітей.

Директор школи Світлана Хмурковська з Йонкерсу, Нью-Йорк, розповіла про зустріч учнів школи з Міністром культури України Євгеном Ніщуком. Діти передали йому свої роботи для поранених українських воїнів. При обговоренні питання про виховання учнів молодших кляс вчителька Віра Гогільчин з Нью-Йорку провела „Лекцію ввічливости", на якій були присутні всі вчителі.

Секцією вчителів старших кляс керував д-р Юрій Гаєцький. З доповіддю „Культура мови" виступила вчителька Галина Пляка з Клівленду. Вона наголосила, що вживання чужоземних слів засмічує українську мову, навела багато прикладів неправильного вживання слова. Вона відмітила, що велику допомогу нам дасть словник Голоскевича, який повинен скоро вийти з друку.

Доповідь Ю. Гаєцького була присвячена вивченню проблем сучасної історії України. Значну увагу доповідач звернув на аґресію Росії проти України, підступний характер політики Росії, активну російську пропаґанду, яка перекручує події, обдурює свій народ і весь світ. Необхідно показувати дітям єдність українського народу, який одностайно піднявся на захист своєї землі і держави.

Д-р Володимир Боднар в своєму виступі „Етнічний склад населення України та розселення українців за межами України" показав на мапі розселення українців за кордонами України і пояснив причини цього. Він зазначив, що після підкорення України правителі Росії довільно змінювали адміністративні кордони розселення українців. Багато українців живе в Росії, Середній Азії та інших реґіонах, де вони відірвані від України, позбавлені можливості вивчати свою мову і культуру.

Д-р Ігор Мірчук в своєму виступі „Міждисциплінарний підхід до вивчення питань культури" ствердив, що українці є давнім, працьовитим і мирним народом, який протягом тисячолітньої історії створив могутню державу і високу культуру.

Після перерви проф. Є. Федоренко відкрив урочисту сесію, присвячену 60-літтю Шкільної ради. Заступник голови Володимир Кривонос зачитав привітання учасникам конференції від Генерального консула України в Нью-Йорку Ігоря Сибіги, президента Академії педагогічних наук України Василя Кременя, колишнього міністра освіти України Петра Таланчука.

Заступник голови Шкільної ради Ю. Гаєцький вручив Є. Федоренкові медалю ім. Григорія Сковороди, якою його нагородила Академія педагогічних наук України.

Є. Федоренко вручив грамоти великій групі вчителів, які працювали в школах понад 15 років.

З доповіддю про створення Шкільної ради і перші 30 років її діяльности виступив Є. Федоренко. Перший з'їзд делеґатів Шкільної ради відбувся 14-15 березня 1953 року в Нью-Йорку. До Управи були обрані Едвард Жарський, Володимир Лотоцький, Михайло Лисогір, Микола Кокольський, д-р Володимир Калина, Богдан Романенчук.

До Контрольної комісії були обрані Тадей Ростковић, Володимир Чубатий, Тадей Солук,

(Закінчення на стор. 11)

Презентація книг у Клівленді стала святом

Василь Ільків

КЛІВЛЕНД. – 24 жовтня в Українському музеї-архіві відбулася презентація книг Петра Твардовського „Українській нації призначено вижити" і Галини Кавки-Шудан „Струни серця еміґрантки" .

У вступному слові директор музею Андрій Фединський відзначив, що в українській громаді особливий приплив творчих сил спостерігається в часі нової хвилі української еміґрації, представниками якої є П. Твардовський та Г. Кавка-Шудан.

П. Твардовський тривалий час учителював і був директором Школи українознавства в Пармі, 15 літ очолював редакцію радіохвилі „Україна", редагує часопис „Вісті УЗО", постійно друкується у періодичних виданнях США, Канади, Англії та України.

Своєрідним підсумком творчої праці автора за океаном стала книга, яка нещодавно вийшла у світ у видавництві „Терно-граф" у Тернополі. До книги увійшло 70 матеріялів, що надруковані були у часописах Америки та України.

Тепло зустріли виступ П. Твардовського присутні у залі музею. Він розповів про своє життя в період комуно-московської ідеології та масових репресій, причини еміґрації до США, творчу і громадську діяльність на теренах Великого Клівленду.

Львівський журналіст Василь Романчук розповів про творчу співпрацю з П. Твардовським, проаналізував творчий доробок автора. Своїми враженнями про книгу поділилися директор Школи українознавства при Православному соборі св. Володимира Володимир Боднар, учителька Мирослава Стасюк, Євгенія Бенко та інші.

Непересічною подією в літературному житті української громади став вихід у світ збірки поезій Г. Кавки-Шудан в липні цього року у „Галицькій видавничій спілці" у Львові. Мало хто знав про пристрасть авторки до поезії, яку писала для себе. У своїх віршах вона виливала тугу за рідним краєм, тамувала спрагу розлуки з родиною та друзями, знаходила розраду й часткове заспокоєння в нелегких буднях еміґрантського життя. При наполяганні її друзів і журналіста В. Романчука зважилася видати ці спомини.

Зворушливою була розповідь Г. Кавки-Шудан про своє нелегке сирітське життя. Народилася вона в селищі Верхнє Синевидне, Львівської области. Мати Марія померла в неповних 32 роки. а в лютому 1946 року в підпільній криївці УПА, неподалік рідного села, загинув її батько, фельдшер-повстанець Михайло („Карпо"). Трьох сиріт виростила її тітка Юля.

Г. Кавка-Шудан закінчила у Львові медичне училище, працювала в рідному селищі, а в 1976 році переїхала до Львова, де продовжила медичну практику в одній з лікарень. В 1989 році виїхала до США і оселилася в Пармі у свого стрийка Степана, члена ОУН і вояка УПА. В Клівленді мешкають її діти Ярослав і Володимир.

Редактор її збірки В. Романчук розповів про творчу співпрацю з авторкою. Враженнями про поезію Г. Кавки-Шудан поділилися її друзі, які закликали усіх, кому втрапить до рук ця збірка, прочитати її до кінця. Під оплески присутніх вручила поетесі букет троянд її приятелька, художниця з кераміки Світлана Оніпко, яка виставляла в Українському музеї-архіві свої роботи. Сини Г. Кавки-Шудан піднесли матері великий торт – кошик українських ромашок, які виготовила з динь невістка авторки Аня, дизайнер з виготовлення фруктово-овочевих композицій для різних імпрез. На презентацію прийшла одна з найстаріших представниць української громади д-р Тетяна Трач.

Учасники презентації (зліва): Петро Твардовський, Галина Кавка-Шудан і журналіст Василь Романчук. (Фото: Василь Ільків)

Слово поранених...

(Закінчення зі стор. 1)

гія Строганова і 1989 року, коли до Москви завітала делеґація з Канади, йому запропонували продовжити навчання за кордоном, дали стипендію і власну майстерню. Відтоді художник живе в Канаді, але майже щоліта приїжджає до батьків у Чернівці.

До Києва він приїхав цього року на запрошення Національного художнього музею для здійснення проєкту „Спляча красуня", відеотрансляцію якого у київському „Арсеналі" одночасно дивилися в інтернеті близько 3.5 млн. людей з різних куточків світу. Автор присвятив проєкт дочці Марині. Експозиція тривала від 22 серпня до 9 вересня і полягала у тому, що в залі музею спала красуня, повз яку проходили люди і кожен її цілував. Красуня мала вибір прокинутися на обраний нею поцілунок, але умовою було наступне одруження обох – красуні і принца. Красуня Яна Гуржій відкрила очі на поцілунок дівчини – Каті Копиленко. Красуню здивувало, що її поцілували не в уста, як інші, а в чоло. Спляча красуня була символом України, яка усе ще в масі своїй спить і чекає на принца.

Під час здійснення цього проєкту художник захопився думкою про допомогу війську України, але музей не мав права допомагати армії, а міг лише підтримувати потерпілих від війни. Це й привело Т. Полатайка до поранених на початку серпня. Перше відвідання було нелегким. Поранені зустріли його з недовірою, не хотіли ні фотографуватися, ні розповідати. Потім спілкування полегшилося.

Про що говорять поранені вояки? Передовсім про те, як полегшити перебування їхніх побратимів в зоні бойових дій. Сергій Овражко походить з Хмельницької области, жив у з Борисполі, на фронт пішов добровольцем. Він говорить: „В армії повний безлад. Тих генералів треба гнати з війська мітлою і позбавляти звань. Ніхто не знає, де хто воює, стріляють по своїх. Не мають пляншетів, комп'ютерного забезпечення у штабах. Спали в лісі. На землі. Але настрій був високий. Мій покійний друг з Волині, коли їхали Слобожанщиною, сказав, що за таку землю можна віддати душу і тіло".

Василь з Обухівського району, воював в батальйоні „Айдар": „Я був на Майдані, в „Українському домі", коли підійшов автобус, щоб брати добровольців, і вже вранці 8 травня я був біля Луганська. Війна у мене не вперше, я був на війні в Афганістані. Але там ми знали, де ворог, а тут не розбереш, хто свій, хто чужий. Коли стріляє до тебе, то стає зрозумілим, що це ворог, але буває запізно... Місцеві люди допомагали розпізнавати ворогів, які ховалися серед населення. Молодих навчили стріляти, а потім уже війна стала для них школою. Багато загинуло, багато поранено. Військо не забезпечене, навіть не має нош. Мене тягли на рядні. А довкола пил, грязь. Треба було аж за 200 кілометрів до Харкова везти, щоб там надали медичну допомогу".

Тарас Полатайко на виставці збирає пожертви для поранених. (Фото: Левко Хмельковський)

Олег з батальйону „Донбас" важко поранений, не знає, чи встане. Лікарі обіцяють одужання. Якщо пощастить встати, то повернеться до своїх на війну. Має дочку восьми років, яка не знає, що сталося з татом, батька й маму, брата. Сам він з Калуша Івано-Франківської области. 10 юнаків з Калуша були на Майдані і звідти пішли на війну.

Денис з Хмельницької области став контрактником після служби, воював у 95-ій окремій аеромобільній бриґаді. Місцеве населення, отруєне російською пропаґандою, зустрічало вороже. Називало вояків фашистами, бандерівцями. Особливо важкими були бої між 2 травня і 3 червня, коли він був поранений. Війську бракує сучасного обладнання для виявлення мін, радіозв'язку, тепловізорів, приладів нічного бачення, медичного спорядження.

Роман: „Ще в тренувальному центрі „Десна" нам обіцяли повне спорядження, але нічого не дали. Коли прибули в околиці Луганська, два російські безпілотники постійно кружляли над нами, одного ми збили. Одну роту послали на підтримку передової лінії, а бронежилетів не було, то інші вояки віддали свої. Ми ж пішли на блокпост. У наметі на 10 осіб мали жити 30 вояків. Спали під кущами, під деревами, в калюжах. Просушити одяг не можна. Бронежилетів нам так і не дали, пізніше їх волонтери привезли. Ми потребували приладів нічного бачення, але не дочекалися".

Олександер: „Частина нашого батальйону вела бої на Донецькому летовищі. Бракувало фахових командирів. Молоді офіцери прийшли в бриґаду, не знаючи, як обслуговувати гармату. Усі бойові настанови видані ще у 1942 році, для інших умов війни. Я раніше був у війську за контрактом, але у 2001 році, коли прем'єром була Юлія Тимошенко, у нас відібрали платню, черги на житло, то я пішов геть. 11 березня мене покликали до війська. Видали уніформу, якої вистачає на місяць, бо вона лежала на складах і уся протухла. Самі купуємо одяг. Бронежилети не витримують пострілів. Техніка – не в дугу. Координації між штабами немає".

Діма: „Бракує датчиків антиснайперської боротьби, засобів особистої медичної допомоги, безпілотників для розвідки, коліматорних прицілів, далекомірів, бронежилетів, засобів захисту танків і бронемашин".

Роман: „Я був два тижні на блокпосту між Щастям і Луганськом. Не було хліба, дуже хотілося овочів і плодів. Ми утримували позицію, але 8 липня мене поранило".

Сергій: „Там взагалі нічого не було. Бронежилети такі, що можна ножиком пробити. В окопах сиділи по шию у воді. Ліків не було. Якось я поганою їжею отруївся, заступив на пост і знепритомнів, лише вранці трохи очуняв. Їжі не було, води не було. Забезпечували лише офіцерів, які у наметах їли згущенку, а ми сиділи і їм до рота заглядали".

Інші теж вели мову про нестатки і війська, про незадовільне постачання і невміле керівництво.

При відвіданні виставки з'являлася надія, що Т. Полатайко усе ж збере пожертви бодай для кількох поранених, які потребують допомоги.

Мистецтво як голос вічности

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – 19 жовтня в Українському Музеї відбувся високого – понад усі сподівання! – рівня концерт музикантів з України, під особливим гаслом „Bach-Pinzel". Це не випадково, що для вузького гурту музикантів гаслом стали дві знакові постаті світового мистецтва – німецький композитор і музиколог Себастіян Бах і самобутній український скульптор Іван Георгій Пінзель.

Автором-координатором цього музичного гурту є Катря Кот, яка разом з талановитими і самовідданими виконавцями поставила собі за ціль повернути до життя унікальні скарби мистецтва і зберегти їх для майбутніх поколінь. Проєкт полягав у тому, щоб, з однієї сторони, мовою музики, яка є зрозумілою для всіх і не потребує перекладу, а з другої – неповторним скульптурним образом створити світ естетичного і емоційного взаємопроникання, захопити ним авдиторію, привернути увагу суспільства і зібрати конечно потрібні фонди для створення багатомовного електронного архівного збереження шедеврів обох великих майстрів, Баха і Пінзеля.

Проєкт „Загадки вічности" народжувався у трагічні дні Революції гідности в Україні. Оптимізм, одначає, в тому, що осторонь цього пройнятого жертовністю духовного піднесення не могли стояти талановиті українські діти – з вірою, що культура несе світло правди і свободи. Цей музичний гурт одержав активне сприяння від дружини Президента Петра Порошенка, Марини Порошенко, і також від Міністерства культури, дружини Постійного Представника України в ООН Посла Юрія Сергеєва, Наталії Сергеєвої, відомого економіста Богдана Гаврилишина й інших.

Зліва: Іля Бондаренко, Наталія Лебедєва, Тетяна Жмендак.

Перед початком концерту директор Музею Марія Шуст привітала виконавців і численну авдиторію, а К. Кот розповіла про архів світової слави композитора Баха, який під час Другої світової війни був вивезений з Німеччини і довгий період часу уважався пропалим. Завдяки американцям і частково українцям, частина архіву була повернена на його батьківщину. Частина архіву залишилась в Україні. Відомо, що внаслідок довгого часу нотні манускрипти пошкоджуються і зникають. Тому музичний гурту поставив собі за ціль зберегти творчість Баха і Пінзеля доступними для всього світу.

Ведучий і модератор концерту Олексій Коган представив виконавців, у центрі котрих були 12-літні скрипалі Ілля Бондаренко і Тетяна Жмендак з Київської школи мистецтва.

З завидною технічною майстерністю, а ще важливіше – з глибоким відчуттям вони виконали, при фортепіяновому супроводі Наталії Лебедевої, контрабасі-челью Костянтина Томенка і барабані Павла Галицького, призабуті твори Баха, українського фолкльору і низку джазових аранжерувань.

Водночас на широкому просторі екрану над виконавцями з’явився доречний візуальний ряд: історичні, соціяльно-побутові і мистецькі картини, починаючи від буремних подій Евромайдану у Киеві. У другому епізоді серед широких ланів України виростає, під звуки мелодій, українська жінка – берегиня краси і добра, яку одягали у жіночий національний стрій, вишиванки, райдужні намиста з вінком на голові, а внизу біля ніг золотом лежали пшеничні снопи.

Третій показ був присвячений творчості Пінзеля – скульптора і маляра, яка, на щастя, ще збереглася по деяких українських старовинних церковцях на іконостасах. Присутні з глибоким душевним хвилюванням вдивлялися у непереверешене розп’яття Ісуса Христа, створене руками українського генія.

Треба конче сказати, що в естетичну цілісність концертової програми добре вписався Михайлик Циганков своїм сольним фортепіяновим виконанням.

Достойний похвали Андрій Малахов – керівник і наставник музичного гурту.

Перед концертом в Українському Музеї цей гурт музикантів успішно виступав на форумі ООН. У своїх найближчих плянах музиканти мають низку концертових виступів. Вірю, що всі вони будуть успішними.

Форум видавців став святом української книги

ЛЬВІВ. – Міжнародний форум видавців, що відбувся у Львові 12-14 вересня, традиційно зібрав у місті рекордну кількість вітчизняних та закордонних видавництв. Свою книжкову продукцію представили 210 видавців, 370 авторів, а 316 нових книжок були номіновані на здобуття премії „Найкраща книга Форуму-2014". Ґран-прі отримала книга „Сто загадок Симфосія. Переклад з латинської, коментарі-есеї Андрія Содомори", яку видало видавництво „Срібне слово".

20 найкращих книг Форуму видавців (в порядку місць, що вони посіли): „Листування Тараса Шевченка" („Брама-Україна"), „Екранний світ Сергія Параджанова" („Дух і літера"), Ян Морис, „Чому Захід панує – натепер. Оповіді з історії та що з них випливає щодо майбутнього" („Кліо"), Йоган Вольфґанґ Гете, „Фавст" (Видавництво Жупанського), Антуан де Сент-Екзюпері, „Маленький принц" („А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА"), Курт Воннеґут, „Бойня № 5" (Видавництво Старого Лева), Василь Габор, „Львів як текст" („Піраміда"), „Графіка. Малярство. Ужиткове мистецтво. Олена Кульчицька", („Апріорі"), Олег Павлишин, „Євген Петрушевич (1863-1940). Ілюстрований біографічний нарис" („Манускрипт"), Мар'яна Прохасько, Тарас Прохасько, „Куди зникло море" (Видавництво Старого Лева), Юрій Винничук, „Галицька кухня. Історія, рецепти та обличчя" (Видавництво Старого Лева), „Діяння римські. Християнські притчі Середньовіччя" („Апріорі"), Поетична серія видавництва Старого Лева, книга-альбом „Галичина – український здвиг: за матеріялами архіву Степана Гайдучка" („Апріорі"), Александра і Даніель Мізелінські, „Карти" (Видавництво Старого Лева), Бруно Шульц, „Книга образів" („Дух і літера"), картографічне видання „Атлас українських історичних міст", Михайло Драґан, „Українські дерев'яні церкви" (Видавництво Савчука), „Йосиф Сліпий. Спомини" (Інститут св. Климента Папи у Римі Українського Католицького Університету спільно з Інститутом екуменічних студій УКУ).

Крім того, нагороду „Персональна відзнака за внесок у розвиток українського книговидання" від президента Форуму видавців Олександри Коваль отримали дев'ять видань.

До „Свободи" надійшли листи про участь форумі двох видавництв, витяги з яких вміщено нижче.

„Брама-Україна", Черкаси

Олександер Третьяков з книжкою, відзначеною на Форумі видавців. (Фото: Олександер Костирко)

Олександер Костирко

Перелік 20 найкращих книг Форуму видавців очолює книга черкаського видавництва „Брама-Україна" – солідний блакитно-сірий том „Листування Тараса Шевченка" під редакцією академіка Сергія Єфремова, унікальне репринтне видання, яке в останній раз бачило світ у 1929 році.

Директор видавництва Олександер Третяков розповів, що книга-переможець має 1,056 сторінок тексту: 244 сторінки –листи самого Тараса Шевченка, близько 200 сторінок – листи до нього, все інше – коментарі та посилання.

Науковим консультантом цього видання став заступник директора Інституту літератури Національної Академії Наук України Сергій Гальченко, який працював директором Інституту Т. Шевченка у Києві і знає спадщину поета до останньої літери його рукописів.

„Смолоскип"

Любов Багацька, Настасія Євдокимова, Микола Третяк

Презентацію нових книжок видавництва у приміщенні Львівського національного університету ім. Івана Франка провели директор видавництва Ростислав Семків, Ірина Старовойт, Юлія Стахівська та Олег Коцарев. Антологія „Українська аванґардна поезія 1910-1930-их років" здобула нагороду „Найкраща книга Форуму видавців".

Над антологією упорядники Ю. Стахівська та О. Коцарев працювали понад два роки. Ще одна книжка „Василь Лісовий. Спогади. Поезії" – досить філософська, про покоління шістдесятників. На форумі були представлені книги „Пилип Гайда. Пройдений шлях", „Звинувачується Михайло Сорока", книжки Ґео Шкурупія, Миколи Куліша, Валер'яна Поліщука, які поповнили вже відому серію „Розстріляне Відродження".

Під час презентації виступає директор видавництва „Смолоскип" Ростислав Семків. Зліва – Олег Коцарев, Юлія Стахівська.

Р. Семків подарував два комплекти презентованих книжок філологічному факультетові університету.

Під час акції „Аванґардні читання" вірші з антології читали молоді поети Любов Якимчук, Ю. Стахівська, О. Коцарев, Лесик Панасюк, Оксана Гаджій, Мирослав Лаюк, Вано Крюґер. Слово отримали автори передмов та післямов Олег Лишега, Р. Семків, Петро Мідянка. У книгарні „Є" відбулась презентація книжки „Міліція карми" Михайла Жаржайла. Акомпаніював поетові його приятель-музикант з Києва Сергій Кузьков.

12 вересня відбувся поетичний проєкт видавництва „Віршоcrossing". Правила цієї довкола літературної гри: глядачі отримують вірші, написані авторами, справжні автографи, які колись можна буде показувати нащадкам. Свої автографи підготували О. Коцарев, Заза Пауалішвілі, Ю. Стахівська, В. Крюґер, Мирослав Лаюк, О. Гаджій, Л. Панасюк, М. Жаржайло, Ірина Шувалова, Олеся Мамчич. Ведучою вечора була Богдана Неборак.

11 вересня у львівській філії Спілки письменників України відбулася презентація посмертно виданих поетичних збірок Марини Брацило „Шовкова держава" (видавництво „Наш формат" і Юрія Ноги „Рядки з сигаретної пачки" („Смолоскип"). Вечір пам'яті вів приятель поетів – Сергій Пантюк.

Урочисто відзначили...

(Закінчення зі стор. 8)

до педагогічно-дидактичної комісії – Василь Данилишин, д-р Никифор Гірняк, д-р Кость Кісилевський, Лев Ясінчук. Першим головою Шкільної ради був Е. Жарський, після нього – д-р В. Калина, д-р Роман Дражньовський та д-р Є. Федоренко.

Після створення Шкільної ради було зареєстровано 22 школи, в яких 102 вчителі навчали 1,293 учнів. У 1965-1966 навчальному році діяло 76 шкіл, в яких вчилося більше 10 тис. учнів, працювало понад 400 вчителів. Сьогодні в 41 школі навчається 2,500 учнів. Для надання навчально-методичної допомоги школам була створена Комісія педагогічних дорадників, до якої входили Н. Гірняк, К. Кісилевський, Р. Дражньовський, Є. Федоренко, Іван Гурин, Павло Маляр та інші досвідчені педагоги.

На щорічних вчительських конференціях вчителі обмінювались досвідом роботи, методикою викладання окремих предметів і виховної роботи.

Сьогодні всі школи українознавства забезпечені кадрами кваліфікованих вчителів з педагогічною освітою, які прибули з України. Від 1960 року почав діяти Педагогічний інститут українознавства при Науковому Товаристві ім. Шевченка під проводом Василя Лева і Є. Федоренка, як педагогічний інститут Українського Вільного Університету. Були створені філіяли у Дітройті (керівник Мирон Дольницький), у Чикаґо (керівник Мирослав Семчишин), у Філядельфії (керівник Петро Ісаїв). Вони підготували кілька десятків вчителів.

Від 1983 року почали діяти щорічні літні семінари вчителів. Шкільна Рада організувала видання понад 70 підручників, посібників та всіх необхідних для шкіл матеріялів загальним накладом понад 200 тис. примірників. Журнал „Рідна школа" видається з 1964 року, життя українського шкільництва висвітлює на сторінках газети „Свобода".

У своєму виступі В. Кривонос відзначив, що українська діяспора в США має найкращу в світі систему організації навчального процесу, навчання і виховання дітей.

Після урочистої сесії відбувся святковий бенкет, після якого силами вчителів та учнів українських шкіл був представлений художній виступ.

Наступного дня учасники конференції провели організаційну сесію. З інформацією про усунення суперечностей і впорядкування правильників виступив В. Кривонос, про матуральні питання вів мову д-р І. Мірчук. Після обговорення були прийняті відповідні рішення. Конференція завершила свою роботу співом гимну України.

Кому ж послужило...

(Закінчення зі стор. 1)

жаві. Терористичні утворення набули леґітимности. Як у випадку Абхазії, Росія „поважає законно обрані“ органи влади Донецької і Луганської „народних республік“.

Тяжкі політичні помилки ніколи не дозволяють повернутися до стану перед ними. Помилка започатковує невідворотний зв'язок причин і наслідків, тому спроба П. Порошенка цофнутися назад від того, що сталося 16 січня, виглядає жалюгідною. На засіданні Ради національної безпеки і оборони 4 листопада він висловився за скасування Закону „Про особливий порядок...“, не забувши при цьому зазначити, що цей документ „виконав надзвичайно важливу ролю в зупиненні зовнішньої інтервенції, в мобілізуванні підтримки світом Мінських мирних домовленостей, щирости намірів України щодо деескаляції ситуації на Донбасі“. Це коли дивитися на справу його президентськими очима. А коли тверезо і неупереджено, то причин для радости набагато менше, ніж для тривоги. Добре, що від часу Мінських переговорів жертв в українських батальйонах було менше, але вони, на жаль, були. За час перемир'я сильнішими стали саме сепаратисти, бо Росія встигла через некотрольований Україною кордон прислати на Донбас вісім „гуманітарних“ конвоїв – зі зброєю, танками і ракетами. Під загрозою вторгнення вже Маріюпіль. Замирення, на догоду Европейському союзові, Міжнародному валютному фондові та США, з сепаратистами, привело по-суті до того, вже Україна має риси не суб'єкта, а об'єкта міжнародної політики. А найбільше здобув Володимир Путін, перетворивши Донбас у тяжкі кайдани на ногах Української держави.

Отож закон від 16 вересня – це близька до фатальної тріщина через весь український політикум, тому від неї намагається відмежуватися не лише П. Порошенко. Того ж дня, 4 листопада, голова Верховної Ради Олександер Турчинов зареєстрував аж два законопроєкти – про скасування закону щодо особливого статусу Донбасу і також безглуздого закону щодо „амнестії“ бойовиківубивць на сході країни.

Крім того, подібний законопроєкт подав до парляменту і народний депутат, голова Радикальної партії Олег Ляшко. Водночас Прем'єр Арсеній Яценюк заявив, що територія, насильно відірвана від України, не буде утримуватися за рахунок державного бюджету.

Аж тут негайно заворушилися сепаратисти, виступивши 6 листопада зі „Спільною заявою Донецької і Луганської народних республік“, в якій категорично запротестували проти наміру Києва вийти з Мінських домовленостей, котрі саме вони й злісно іґнорували. І найцікавіше з тієї „Спільної заяви“: „В найближчі дні всенародно обрані глави Донецької і Луганської народних республік назвуть своїх уповноважених на Мінських переговорах“.

За цією підлою грою стоїть, певна річ, В. Путін, діставши додаткові арґументи змушувати Україну до нових переговорів з бандитами – на тій підставі, що на цей раз до Мінська вони прийдуть у статусі „всенародно обраних глав“.

Москві ці переговори украй потрібні. Російська економіка починає задихатися під тиском Західних санкцій, російський рубель катастрофічно знецінився, ще пару місяців або навіть тижнів – і безвихідність путінської політики вже відчуватимуть не лише російські олігархи, але всі без винятку громадяни. Тому якщо Київ знову пошле у Мінськ своїх представників, В. Путін це представить як ще один „доказ“ прагнення Росії до миру.

Що ж робити? Український медіапростір переповнений відповідями, й багато з них варті уваги. Одна з них належить координаторові Громадської кампанії „За відповідальну владу“ Ігореві Курусові („Українська правда“, 6 листопада):

„...Після парляментських виборів і чергового „ляпаса“ від Путіна необхідно запровадити військовий стан на Донбасі. Посилити присутність України в европейському інформаційному просторі, а також вивести стратегічні об'єкти з південно-східних районів в центр і захід України. Не укладати коаліційні угоди, які мають на меті реформувати геть усе, а перевести економіку в режим швидкого самовідновлення. Чим більше українців стануть самозайнятими, тим краще для економіки і суспільно-політичного спокою. Дати людям реальний інструмент впливу на владу, бо мешканці сіл і міст краще знають, хто в них є корупціонером і казнокрадом, ніж найкращий Генеральний прокурор. Громадяни мусять отримати можливість виганяти негідників і допомагати владі очищатися, а не руйнувати країну зсередини мітинґами і протестами. Як тільки зформується відповідальна влада і запрацює економіка, Україні не будуть страшні ані Путін, ані його диверсанти. А далі можна подумати і про відновлення ядерного статусу“.

Ледве чи можлива адекватніша відповідь.

I. Повстання. ...

(Закінчення зі стор. 2)

цевих жителів, які готові були піти на вбивства заради своїх хазяїв. Їх виховували, обробляли психологічно, возили на мітинґи у „бандерівський край“, на антимайдани.

Фактично антимайданівські сили піднялися на контрреволюцію. До того ж, усім відомо, що ця контрреволюція підбурювалася з-за кордону пропаґандистською машиною та військовими спеціялістами В. Путіна. Це спочатку було неочікувано, ніхто не міг повірити у нахабство скинутої з державних посад кліки.

А контрреволюція та породжений нею сепаратистський екстремізм як зараза захоплювали голови людей, скривджених владою, та інших, які або виконували службові обов'язки виключно за хабарі – наприклад, міліціонерів, або шукали легких заробітків на крові, або не відчували українську землю своєю рідною.

Зрозуміло також, що сепаратизм як відмова від европеїзації країни став можливим завдяки його фінансуванню бандою Партії Реґіонів з награбованих за час владарювання В. Януковича сотень мільярдів народних гривень.

Також стало відомо, що плян розколу країни був складений заздалегідь. Бандформування почали таємне підготування на території Донбасу, Криму і Росії ще у 2009-2010 роках. І цей плян був розроблений спільно В. Януковичем і Путіним, які ще тоді поставили собі за мету розвалити економіку нашої держави, пограбувати фінанси, зруйнувати збройні сили та деморалізувати населення південно-східньої частини України.

При цьому, за усними домовленостями, Крим мав відійти Росії, Донбас і прилеглі до нього території – місцевим політичним баронам на чолі з нещодавно скинутим з трону президентом. В усякому разі, так було обіцяно олігархам.

Але тепер ми бачимо, що росіяни блефували.

Хоча, звичайно, був і варіянт „Б", за яким В. Янукович продовжував своє президентство після виборів 2015 року. Для цього йому потрібна була віддана антинародна міліція та російські засоби й спецвійська, аби придушити очікуване повстання української нації після фальсифікації результатів президентських виборів.

Чи брало за час владарювання В. Януковича участь у складанні і здійсненні цього пляну його олігархічне оточення?

Олігархи типу Ріната Ахметова, Дмитра Фірташа, сина президента Олександра Януковича тощо, перш за все, повторюю, були стурбовані пошуком варіянтів схову і захисту від конфіскації свого майна після повалення бандитського режиму. І для цього готові були не тільки фінансово чи політично підтримувати В. Януковича. Вони пов'язані з ним настільки, наскільки це відповідає інтересам їх капіталу – які полягають у примноженні останнього – і наскільки їх прив'язали до себе мегакорупціонери.

Останні могли шантажувати олігархів і частково контролювати їхні капітали. А про них є що сказати. Такий висновок можна зробити з невиразної поведінки Р. Ахметова під час усього конфлікту. Він підтримував антимайдан, а після вигнання з Киева його урядових патронів фактично підтримував відділення Донбасу, сподіваючись, що це дозволить йому вислизнути з-під київської революційної хвилі. Він підтримував сепаратистів до тої міри, яка, як здавалося, сприятиме недоторканості його підприємств.

Але навіть після прямої загрози конфіскації прав на ці підприємства з боку деклясованих осіб під російським прапором та загрозу пограбування й руйнування його об'єктів нерухомости, власник найбільшої бізнесової імперії в Україні не засудив сепаратизму і не спромігся пожертвувати частину своїх грошей на допомогу українським військовим, які звільнюють донецький край.

На прикладі донецьких та інших олігархів з оточення зниклого узурпатора ми вперше побачили, яким міцним може бути зв'язок і залежність між ними і їх політичними партнерами. Можна зробити припущення, що оскільки захоплення державного і чужого приватного майна здійснювалося у 2010-2013 роках незаконними методами, то й взаємини всередині клану носять кримінальний характер.

Отже, зв'язки між урядовими корупціонерами часів В. Януковича та крупними олігархами замішені більш круто, ніж спостерігалися за ющенківської влади, і скріплені вони відповідними шахрайськими „понятіямі“. Очевидно, є – і це вже промовили офіційні особи – багато праці для прокурорсько-слідчих підрозділів.

Також бачимо, наскільки визначальними для олігархів є власні гроші і майно, задля яких вони готові пожертвувати незалежністю країни, миром і тисячами вбитих своїх односельців, друзів, службовців, громадян. Зрозуміймо, що вони не є патріотами, і навіть реальними нашими громадянами. Завтра вони заночують у Лондоні чи у Женеві. Їхні гроші вже переведені туди.

Вони за певних обставин можуть ворогувати між собою, як наприклад, сьогодні, коли очікується великий переділ активів тих, хто фінансував президента-казнокрада і сепаратистів. Проте, вони не віддадуть на потреби захисту Вітчизни останнє, як це роблять сотні тисяч дрібних підприємців, у яких є власна справа і власна єдина країна.

Саме об'єднання донецьких корупціонерів, олігархів і російських найманців дозволило антидержавним силам разом розгорнути воєнний конфлікт у Донбасі.

Буквально через декілька тижнів після перших захоплень проросійськими марґінальними бойовиками адміністративних будівель на цій території донецький корупційно-олігархічний клан та її олігархічні поплічники перестали контролювати перебіг подій у реґіоні. Задурманення голів донецько-луганського політично-бізнесового угрупування спрагою примітивної наживи на кістках власного народу привело цих людей до зради України і фактичного об'єднання з аґресором.

Бандформування сепаратистів фактично з самого початку керувалися з Росії, і ми бачимо, що на території відповідних областей реалізуються виключно інтереси іншої держави. Російську Федерацію не цікавить життя донеччан і луганчан – ні багатих, ні бідних. Їй потрібно послаблення нашої держави аж до повного її руйнування. І почала Росія з Криму і Донбасу.

На жаль, януковичівські олігархи не стали на нашу сторону барикад і бльокпостів. А Росія бореться не тільки проти української держави, а й проти українських олігархів, які бажають самі панувати в Україні, а тому, за визначенням, вони є суперниками гнобителів російського походження. І вони дуже сильно помилилися, зробивши вибір на користь власних баришів, „федералізації“ України і російського тероризму.

Олігархи у найскрутніший час відвернулися від найскладніших проблем нашої держави. Корупціонери втекли за кордон. Корупційно-олігархічний лад виявився хибною, неживучою, антидержавною конструкцією, яка не тільки неспроможна дати розвиватися суспільству у мирний час, а й захистити націю в умовах зовнішньої військової аґресії.

Коли був повалений режим Януковича, усім здавалося, що це – перемога, що протистояння в країні закінчилося. Ми плакали, клали квіти біля барикад, де пролита кров на Інститутській, і з усіх боків Майдану. Море квітів. Молилися за героїв „Небесної Сотні“ і фотографувалися біля спалених автомобілів.

Ми не розуміли, що революція може викликати силове протиборство з боку тих, хто втрачає джерела багатства, може спричинити контрреволюцію. Що попереду великі випробування і непоправні втрати. І те, що грабіжники заради своєї користи віддадуть країну на поругу ворогові.

(„Економічна правда“, 25 вересня)

Посол Джефрі Паєт...

(Закінчення зі стор. 3)

леностей, який покищо зовсім не виконаний – це відновлення контролі України над міжнародно визнаним кордоном. Всі в міжнародному співтоваристві дуже безкомпромісно наполягають на виконанні саме цього міжнародного принципу і на тому, щоб відновлення контролі України за її кордоном з Росією відстежувалося й підтверджувалося Організацією безпеки і співробітництва в Европі.

Є абсолютно очевидним, що російські військові, російська розвідка продовжують діяти на українській території. Продовжують діяти групи найманців, чеченців, бойовиків з-за кордону. Якщо ж кордон буде закрито, я впевнений, Україна зможе дати собі раду з тими військовими й політичними викликами, які перед нею стоять.

Ця криза прийшла з Росії, вона була експортована. І якщо цей експорт припинити, то інституції української демократії зможуть посприяти розв'язанню цієї кризи. І тут свою ролю зіграють і обіцяні Президентом Порошенком різні аспекти допомоги цим територіям, за умовами закону про спеціяльний статус місцевого самоврядування на деяких територіях Донецької і Луганської областей, проведення виборів у грудні і економічної підтримки відновлення Донбасу.

– Сенатор Джеймс Інгоф сказав, що Україна отримає військову допомогу від Сполучених Штатів. Тобто все ж таки немає чіткої впевнености, що Мінська угода буде діяти?

– Я думаю, що це окремі проблеми. Я все ж таки сподіваюся, що Мінська угода врешті-решт буде успішною. Але незалежно від того, що відбуватиметься з Мінськими домовленостями, українській армії треба підвищувати свій професіоналізм і вдосконалювати засоби для того, щоб бути здатною ефективно захищати свою територію перед лицем дуже швидких змін в безпековій ситуації тут.

Ми часом випускаємо з виду той аспект української історії протягом останнього року, що українське керівництво – Прем'єр-міністр Яценюк, Виконуючий обов'язки президента Турчинов – зіштовхнулися дуже гостро з тим, що безпекові, військові можливості країни значною мірою стали жертвою дій влади Януковича.

Зі сторінок „Української правди" ми бачили золото, дорогі годинники, діяманти з будинку, наприклад, Ставицького, але та ж сама культура інституалізованої корупції мала свій руйнівний вплив і на Міністерство оборони, і на Збройні сили.

Отже, перед вашими силами безпеки стоять два виклики: є потреба внутрішнього очищення від корупції всередині самих структур, і окремо стоїть завдання вироблення адекватної відповіді на присутність Росії, яка тепер виявила свою непримиримому войовничість і повну неповагу до міжнародно визнаних кордонів України.

Ми намагаємося допомагати як з викликами в короткій перспективі, так і в стратегічній перспективі. В пляні короткотривалих потреб підвищення боєздатности українських військових ми надали таку допомогу, як прилади нічного бачення, пакунки першої медичної допомоги, бронежилети, військові сухпайки.

Але ми також розробили і довготриваліші програми допомоги, які мають на меті, перш за все, перенавчання, підвищення професіоналізму українських військових. Це необхідне для того, щоб створити те, чого президент дуже хоче – армію, побудовану за стандартами НАТО.

Ми будемо також постачати високі військові технології, які повинні допомогти військам захистити себе. Включаючи, наприклад, протимінометні радіолокаційні системи, які ми будемо постачати разом з навчанням персоналу, як ними користуватися, в найближчі місяці.

Суперечка, яка виникла у Вашінґтоні стосовно надання виключно несмертельної допомоги чи допомоги смертельними засобами, певною мірою є штучною. Для мене питання полягає в тому, як нам найефективніше допомогти України оборонними засобами.

– Скільки часу потрібно, на Ваш погляд, для реформи української армії?

– Я думаю, це багаторічний проєкт. Але, в той же час, з того, що я бачив, і з тієї хоробрости, яку виявили українські військові, можна з впевненістю сказати, що у вас є будівельний матеріял для цього.

Ми будемо тут допомагати і багато наших партнерів по НАТО будуть допомагати. Але це все є однією зі складових частин більш маштабного завдання загальнонаціонального оновлення.

– Реформ потребує не тільки українська армія. Але вони відкладаються через військові дії на сході. Чи могло це завадити, і чи задоволені Ви тим, як відбуваються реформи?

– Зараз немає більшої загрози безпеці України, ніж ракова пухлина корупції. Ці „звичні практики", їх продовження, є більшою загрозою українському майбутньому, ніж російські танки на сході.

Зараз кажуть, що голосування на виборах в Раду було проевропейським. Мені здається, важливіше, що воно було прореформаторським. І в цьому розумінні, я думаю, наступні пару тижнів будуть дуже важливими.

Я впевнений, що Прем'єр-міністер Яценюк добре розуміє важливість реформаторського порядку денного, те ж саме можна сказати про Президента Порошенка.

Тепер не можна буде вже шукати виправдання в тому, що є нереформована, успадкована від часів Януковича Верховна Рада, яка заважає проводити реформи. На столі в одного з американських президентів була табличка „The buck stops here!, тобто – „Остання інстанція. Якщо не я зроблю, то хто зробить?".

Зараз у Президента Порошенка є велика можливість: безсумнівний мандат на проведення реформ, є більшість у Раді, яка поділяє його бачення України, яка рухається в бік Европи і тісніше інтеґрується з Европою. Я сподіваюся, що він візьметься за ці проблеми негайно і не шукатиме відмовок.

– Ви особисто бачите ці зміни і чи Ви задоволені тим, як вони відбуваються?

– Я думаю, що зміни на краще вже відбуваються. Три антикорупційні закони були кроком вперед, закон про систему прокуратури був кроком вперед, угода з Міжнародним валютним фондом, досягнута Прем'єр-міністром Яценюком, теж була кроком вперед, закон про освіту теж був важливим кроком вперед. Але Україні потрібні не лише хороші закони – зараз завдання полягає в тому, щоб втілити їх в життя.

– Ще одним важливим моментом є інвестиції в економіку України. Чи готові американські інвестори вкладати в країну, де триває війна?

– Я думаю, що певною мірою обнадійливим аспектом становища цієї економіки є ще нереалізований потенціял західніх інвестицій. Вони мали б бути набагато більші, ніж вони покищо є. Такі сектори, як сільське господарство, харчова промисловість, інформатика, енерґетичний сектор, покищо не отримали тих інвестицій, на які вони заслуговують, і для них є перспектива дуже швидкого інвестиційного зростання.

Але це відбудеться тільки в тому випадку, якщо інвестори будуть впевнені, що їх очікує чесне, некорумповане, реґульоване верховенством права бізнес-середовище. Наведу один швидкий приклад.

Сільське господарство є безумовним провідником серед найперспективніших для американських інвестицій галузей економіки. Але зараз те, що характеризує інвестиційний клімат в українському сільському господарстві – це випадок аґрофірми „Мрія", який каже інвесторам, що в Україні діє закон джунґлів у цій сфері.

– А історія з компанією „Chevron" і підписанням угоди про сланцевий газ – хіба це не підкреслення історії з джунґлями?

– Я не знаю, що відбудеться в підсумку в енерґетичному секторі. Але тут теж існують колосальні можливості. „Westinghouse" зацікавлений розробляти варіянти постачання ядерного палива. Багато компаній середнього розміру з Тексасу готові прийти в Україну, щоб допомогти вам збільшити видобуток енерґоресурсів з існуючих свердловин.

Проєкти сланцевого газу, які просувають компанії „Shell" і „Chevron", можуть дати вислід років через 10. Але є речі, які уряд України може зробити зараз, які дадуть результат вже протягом місяців.

Український народ не знайде більш надійного інвестора, ніж американські компанії. Для американських компаній діють найсуворіші правила заборони участи в корупційних діях серед усіх країн і компаній світу. І це включає в себе американський антикорупційний закон щодо економічної діяльности за кордоном, під який підпадає діяльність американських компаній.

Федеральне бюро розслідувань чи Департамент юстиції дуже налаштовані у випадку чого ретельно розслідувати будь-який сиґнал про можливу співучасть в корупційних схемах американських компаній, які працюють за кордоном.

Існування цих суворих правил означає також, що американські компанії, якщо вважають правила не досить чіткими, сумнівними, можуть просто обернутися і піти, радше ніж вступати на потенційно слизький шлях.

Але існування цих правил, в той же час, повинно сприйматися як певна ґарантія для України, що вона може покладатися на американського інвестора, який наважується працювати.

Я можу вам ґарантувати, що ніколи не буде корупції довкола ділових угод, які укладають тут такі великі транснаціональні компанії як „Westinghouse" чи „Chevron". Я цілком впевнений, що щодо російського „Ґазпрому" ви такої впевнености не маєте.

(„Українська правда", 31 жовтня)

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Листопад 2014 року, ч. 170

Твори Івана Багряного видано в одній книзі

В Україні за роки Незалежности вже були видані всі твори Івана Багряного різними видавництвами України. У цьому році видавництво „Смолоскип" видало в одній книзі, яка має понад 900 стор., його твори „Тигролови" та „Сад Гетсиманський". Обидва твори І. Багряного включені у шкільну програму, тому ця книга буде у пригоді школярам, студентам, їхнім батькам та зацікавленим читачам.

В 1992 році за обидва ці твори І. Багряному було призначено посмертно Державну премію України ім. Тараса Шевченка. А в 1993 і 1994 роках за мотивами цих творів були зняті фільми „Тигролови" та „Сад Гетсиманський„.

Автором вступного слова є Наталія Ксьондзик – директор Музею-архіву українського самвидаву „Смолоскипа". Поміщено коротку біографію І. Багряного, яку уклав письменник і поет, дослідник творчости І. Багряного – Олександер Шугай, представник Фундації в Києві.

Щоб придбати цю гарно видану книгу, можна прислати чек на 40 дол. до Фундації, завдяки якій і видано цю книгу.

Видано книгу для учасників війни

Фундація ім. Івана Багряного допомогла фінансово видати книгу „Героям слава!" для учасників війни з російськими терористами на сході України. Книга, яку упорядкували Сергій Козак та Юрій Пригорницький для вояків України, містить військово-патріотичні вірші близько 30 українських поетів та народні пісні. Це перша книга в історії України, що впорядкована для фронту й відіслана воякам, які ставлять опір російським терористам.

Упорядники книги пишуть: „Ще так недавно вирував Майдан, а першорядних подій відбулося після цього стільки, що здається, то вже давно-давно люди йшли на вулиці, щоб показати себе як справжній народ є незламний, організований і мудрий. Ми створили унікальний феномен Майдану. І водночас ми багато чого на Майдані навчилися. Зокрема патріотично і щиро вимовляти успадковане від повстанського вояцтва „Слава Україні! Героям слава!" В усьому світі підхопили цей клич. Звідси й назва цієї книги. Її мета – допомогти захисникам України воювати з підступним, озброєним до зубів ворогом. Книга має озброювати дух нашого славного воїнства, піднімати бійців в атаку, вести на подвиг".

Відкривається книга державним гимном України. Далі йдуть уривки віршів Тараса Шевченка, тексти козацьких та стілецьких пісень, пісні Української Повстанської Армії, вірші українських письменників радянського періоду та років Незалежности та деякі вірші поетів діяспори – Івана Багряного, Яра Славутича та інших. Окремий розділ – „Від Майдану до АТО" – складають поезії, написані переважно 2014 року.

Завершується видання „Молитвою за Україну" (слова Олександра Кониського, музика Миколи Лисенка) і віршем невідомого автора, який нині воює на сході України з російськими терористами. Український Майдан навчив український народ стійкости, відваги, самовідданости в ім'я Вільної України.

Історична бібліотека щиро дякує

Видавничий проєкт „Сторінками газети „Українські вісті" (1945-2000)" про життя українців на еміґрації після Другої світової війни, який опрацював Сергій Козак, колишній редактор газети „Українські вісті", а тепер головний редактор газети Спілки письменників України „Літературна Україна" має готовий до друку третій збірник. Уже вийшли друком збірники „Українська плянета Ді-Пі" та „Українська еміґрація". Перший том книги перевидало Міністерство освіти України для 300 катедр історії України.

Національна історична бібліотека України прислала листа-подяку Фундації ім. Івана Багряного за подаровані бібліотеці книги „Шукав у славі Україну" – спогади про Тодося Осьмачку, „Біографії" – книга про багатьох авторів, серію „Книжкова „Літературна Україна", „Як вони пишуть – 25 літературних секретів" (автор С. Козак), „Українська плянета Ді-Пі", „Імена і дати" – літературний календар, видання серії „Бібліотека газети „Літературна Україна" (числа 3, 5, 6 і 8).

Історична бібліотека щиро дякує упорядникові тих книг С. Козакові та Фундації за фінансову допомогу у виданні цінних книг, які знайдуть гідне місце у фонді бібліотеки і будуть використані широким загалом вдячних читачів Києва, пишеться в листі. Національна історична бібліотека – це особлива книгозбірня, науково-інформаційна установа національного рівня, духовна скарбниця України, в якій органічно поєдналися наука і культура, старовина і сучасність.

Книжковий фонд бібліотеки нараховує близько 1 млн. примірників. Там зберігаються унікальні літературні твори, безцінні раритети, зразки вітчизняного і світового друкарського мистецтва. Генеральним директором бібліотеки є Алла Скорохватова.

С. Козак приготовляє показник (індексацію), подібної до індексації газети „Українські вісті", журналу „Нові дні", що виходив в Канаді в 1950-1997 роках і який довший час редаґував Петро Волиняк, а пізніше Дмитро Кислиця та Мар'ян Дальний. Рівночасно він готує сайт Фундації ім. І. Багряного в інтернеті.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи:

1,000 дол. – **Іларіон Хейлик** (з по 500 дол. для добровольців Дніпропетровська та на потреби редактора Фіделя Сухоноса); 300 дол. – **Ніна Сакун і Анна Трагім** (з них 200 дол. для хворих вояків та 100 дол. для сиріт); по 100дол. – **Олександер Кривенко, Валентина й Ігор Курилів, Ніна Кальман** в пам'ять чоловіка **Євгена Кальмана** (з них по 50 дол. для потреб України та Фундації) та **Лідія Шаєнко**; по 50 дол. – **Ірина Смик-Бікерстаф, Богдан Середюк** для потерпілих вояків в боротьбі з російськими терористами, **Леся Ткач** (дочка Дмитра Нитченка) та **Дарія Самотулка** для сиріт Дніпропетровська; 20 дол. – **Галина Грушецька**.

На видання книги „Героям слава!" газетою „Літературна Україна" для вояків України прислали пожертви:

200 дол. – **Маруся й Іван Гнипи**; по 100 дол. – **Дарія Самотулка, Сергій та Софія Паньки**; 50 дол. – **Павло Джуль**.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати Україні проти загарбання частин України росіянами. В Україні має панувати українська мова в парляменті, уряді, судах та школах.

Темний бік...

(Закінчення зі стор. 4)

менті. Як наслідок – у підконтрольній Україні частині Донбасу 598 тис. виборців (3.7 відс. усіх тих, хто голосував) обрали до Верховної Ради 17 мажоритарників (8.6 відс. з 198 обраних). У той час як майже стільки ж на Тернопільщині – 574.6 тис. (3.6 відс.) – будуть представлені лише п'ятьма депутатами (2.5 відс.). Тобто один мажоритарник від Тернопільщини репрезентуватиме 115 тис. виборців, а від звільнених на сьогодні районів Донецької та Луганської областей – лише 35 тис. Подібна ситуація з іншими реґіонами: 14 мажоритарників від Харківщини обирали лише 973.3 тис. виборців, тоді як 12 від Львівщини – 1.371 млн. Схожа картина й на Одещині.

За мажоритаркою до Верховної Ради потрапив 71 колишній реґіонал або учасник проянуковичівської більшости в попередній Раді: 50 – у південно-східних областях, 20 – у центральних, один – на Закарпатті. Серед них лише двоє є формальними висуванцями „Опозиційного бльоку" й один – „Сильної України", ще кілька не позбулися членства в Партії Реґіонів.

Решта – позапартійні самовисуванці, тож прогнозувати їхню поведінку в Раді наразі досить складно. З одного боку, щоб мати хоч якусь вагу в парляменті, народному обранцеві потрібно бути членом фракції чи депутатської групи. З другого – склад ексреґіоналів неоднорідний: як і учасники „Опозиційного бльоку", вони належать до різних груп впливу, між якими ще за часів В. Януковича були досить ворожими (серед них чимало людей Ріната Ахметова, Дмитра Фірташа, Сергія Льовочкіна, є ті, хто раніше орієнтувався на Андрія Клюєва, Ю. Іванющенка, Олександра Януковича). У цьому самому середовищі перебувають люди Віктора Пінчука (Яків Безбах), власник „Епіцентру" Олександер Герега, який веде до парляменту одного зі своїх менеджерів, близькі до Володимира Литвина Віктор Розвадовський та Сергій Лабазюк, двоє представників „молодої команди" ексмера Києва Леоніда Черновецького Олександр Супруненко та Олесь Довгий.

Не можна виключати й маштабного переформатування на базі обраних за списками „Опозиційного бльоку" та самовисуванців-ексреґіоналів у кілька депутатських груп. Частина колишніх біло-синіх, особливо тих, що представляють центральні області, уже під час перегонів досить активно відмежовувалися від режиму В. Януковича, піарилися на фінансуванні та організації постачань для учасників АТО, виступали за введення воєнного стану для якнайшвидшого припинення конфлікту на Донбасі тощо.

Цілком імовірно, що більшість обраних у центральних реґіонах і значна частина тих, хто потрапив до парляменту від південних та східних областей, волітимуть створити якісь альтернативні „Опозиційному бльокові" конформістські депутатські групи, щоб бути залученими до більшости, „знайти себе у владі" або пролобіювати свої інтереси. Бодай неформально, без офіційного приєднання до коаліції, що було б з іміджевих причин небажано для її членів.

Однак, це аж ніяк не усуває таких загроз, як підтримка ними консервації та навіть реставрації порядків, які панували в країні до Революції гідности, згортання здобутків Евромайдану та гальмування реформ і европейської та евроатлантичної інтеґрації. В разі погіршення соціільно-економічної ситуації в країні та розчарування частини виборців у переможцях цих парляментських перегонів вони можуть значно активізуватися, перетворившись на згуртовану п'яту колону Кремля. І чисельність останньої за таких умов може істотно зрости за рахунок „троянських коней", перефарбованих представників попереднього режиму, які потрапили до ВР за списком або за мажоритаркою від формально проевропейських політичних сил.

(„Тиждень.ua, 7 листопада)

„Чудовий світ“ Олега Скрипки – нова програма концертів

НЮ-ЙОРК. – Сьогоднішня музична Україна – це довга низка дуетів, тріо, квартетів, ансамблів, інших модерних виконавських гуртів, зокрема рок-колективів. І один з найвідоміших – „Воплі Відоплясова“, творчої енергії якого вистачає майже на 200 концертів протягом року. Серед пісень цієї рок-групи, очолюваної співаком і композитором Олегом Скрипкою, – популярні „Танці“, „Весна“, „День народження“, „Полонина“ та багато інших, що вже понад чверть століття лунають в різних країнах. Музиканти „ВВ“ своїм талантом запалюють серця і цим змушують своїх численних шанувальників співати з ними в один голос.

Минулого року гурт „ВВ“ презентував в Україні свій ювілейний, десятий, альбом „Чудовий Світ“. Тур в підтримку нового альбому пройшов 20 містами України і мав величезний успіх.

Цієї осені Олег Скрипка з друзями представить нову програму „Чудовий Світ” шанувальникам у США та Канаді.

22 листопада гурт „Воплі Відоплясова“ виступить у Ню-Йорку в „Mastertheater (Milennium Theater). Адреса для придбання квитків: ticketsny.com, або телефоном: (718) 339-0003

Словами О. Скрипки: „Чудовий Світ” – це симфо-панк, іноді, з народним звучанням, сальонова музика з притаманними нашому гуртові цікавими рішеннями в аранжуваннях і текстах. З нетерпінням чекаємо зустрічі з шанувальниками українського гурту за океаном! Гратимемо новий альбом та улюблені вами хіти!“.

Склад гурту: О. Скрипка – вокал, баян, труба, ґітара; Євген Рогачевський – ґітара, підспівки; Сергій Сахно – барабани, підспівки; Олексій Мельченко – бас.

У третю сумну і невимовно болючу річницю відходу у вічність мого найдорожчого і незабутнього мужа, друга, воїна УПА,

св. п.

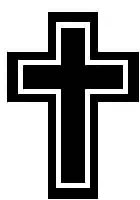
Романа Байляка - „Богуна"

яка припадає 22 листопада 2014 року, будуть відправлені св. Служби Божі в церквах:

Riverhead, NY	- у церкві св. Івана Хрестителя о год. 10-ій ранку
Ozone Park, NY	- у церкві св. Марії о год. 9-ій ранку
Manhattan, NY	- у церкві св. Юра о год. 8:30 ранку
Івано-Франківськ	- у катедрі св. Воскресіння
Львів	- у катедрі св. Юрія

Про молитви за душу покійного просять:
дружина Анна і сестра Марія з родинами.

Вічна Йому пам'ять!

У скорботну 10-ту річницю відходу у Божу вічність нашого найдорожчого Чоловіка, Батька, Діда і Прадіда

1919 – 2004

світлої пам'яті

ВОЛОДИМИРА ЖИЛИ

(25 червня 1919 – 16 листопада 2004)

Як учений, професор, вихователь студентської молоді, активний громадський діяч, професор Володимир Жила залишив по собі чудовий приклад великого трудівника на полі науки, на полі служіння українській громаді, Українській Церкві, нев'янучий приклад любови до України.

На вшанування світлої пам'яті Володимира Т. Жили від імені родини складаю пожертву 3,000 дол. на Українську Католицьку Освітню Фундацію для підтримки Українського Католицького Університету у Львові, а також 3,000 дол. на українську пресу – „Свободу" і „The Ukrainian Weekly".

Спи, мій дорогий друже, спокійним сном,
а пам'ять про Тебе буде вічною.

дружина	Ірена-Орися
діти	Святослава, Любомир і Романна з родинами

Ділимося сумною вісткою з родиною та приятелями, що в середу, 29 жовтня 2014 року, відійшла у вічність на 82-му році життя

св. п.

Софія Сущик

з дому Нікітіч

Покійна народилася у Чернієвичі на Поліссі та еміґрувала до США у 1951 році з чоловіком св. п. Теодором (+1997).

Покійна була віддана своїй родині. Залишає в глибокому смутку:

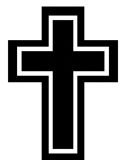
доньку	Галину Ґелетканич з чоловіком Романом,
доньку	Марію Канті з чоловіком Френсісом,
внука	Андрія Ґелетканича з дружиною Ерін,
внука	Данила Ґелетканича з дружиною Павліною,
внучку	Ларису Ґелетканич,
внучку	Вікторію Флечер з чоловіком Михайлом,
внука	Миколу Канті
внучку	Олександру Канті.

Покійна рівнож залишає у жалобі своїх сестер Марію Санков і Ольгу Криволап та брата Василя Нікітіча з їхніми родинами.

Похоронна відправа була відслужена в понеділок, 3 листопада, о год. 10-ій ранку у храмі св. Юрія Української Православної Церкви, Yardville, NJ. Тіло покійної спочило на Українському православному цвинтарі у S. Bound Brook, NJ.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів на могилу, на бажання покійної, ласкаво просимо складати пожертви від її імені на: **American Cancer Society, 1851 Old Cuthbert Road, Cherry Hill, NJ 08034.**

У глибокому смутку повідомляємо, що 17 жовтня 2014 року, відійшла у вічність в Норт-Порті, Фльорида, проживши 92 роки,

св. п.

Марія (Лазута) Королишин

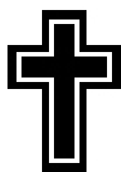
народжена 22 вересня 1922 року в Мишковичах, в Україні.

У глибокому смутку залишилися:
діти: син Богдан з дружиною Іньґамай і дочками Лесею та Йоанною та їхніми родинами
дочка Надя з сином Джашуа і невісткою Еббі та внучкою Зіркою.
син Петро
дальша родина в Україні та в Америці.

М. Королишин дуже любила Україну і була щаслива побачити її знову вільно. Слава Ісусу Христу!

Похорон відбувся в Українській католицькій церкві Святої Марії в Норт-Порті, Фльорида, 25 жовтня 2014 року.

Вічна Їй пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що 2 листопада 2014 року відійшла у вічність наша найдорожча Мама і Бабуся

св. п.

д-р Галина Подюк-Клюфас

народжена 5 жовтня 1927 року в с. Белелуя, Снятинський район, Івано-Франківська область.

В 1949 році приїхала з батьками до Америки, де в 1952 році закінчила Сиракюзький Університет. В тому також році вийшла заміж за св. п. Святослава Клюфаса. Разом з ним закінчила медицину в Мюнхенському Університеті. Більшість свого життя прожила в Сиракюзах, Н. Й., де працювала лікарем і брала участь в українському громадському житті.

Панахида відбулася в четвер, 6 листопада 2014 року. Похорон відбувся в п’ятницю, 7 листопада 2014 року в церкві св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й. Покійна похована на українському цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах. Н. Й., біля свого чоловіка і батьків.

Залишилися у смутку:
доньки - д-р Христя Клюфас Башта з чоловіком Богданом
- д-р Уляна Клюфас Раєл з чоловіком Билом
внуки - Михайло, Микола і Joey
ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна Їй пам’ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, земляками і знайомими, що 8 листопада 2014 року відійшла у вічність на 94-му році життя наша найдорожча Мама, Бабуня і Прабабця

св. п.

Артемізія Мойсюк Никорович

дочка священика, народжена в с. Репуженці на Буковині в Україні.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 13 листопада, о годині 9:00 ранку в Катедрі св. Володимира Великого у Філядельфії, а опісля на Українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:
дочки - Оленка Семенґо і Оксана Трабако
внук - Тод (Tod) Данило Трабако з дружиною Стефанією
правнуки - Елізавета, Ангелина і Николай Трабако
братова - Надя Двораківська Мойсюк
родини:
в Америці - Авслер, Мойсюк, Ревуцькі
в Україні - Ваґнер, Ґрунтей і Жовтовські
в Німечині - Гантер і Фотій
в Румунії - Продан

Вічна Їй пам’ять!

Родина просить замість квітів складати пожертви на:
St. Andrew’s Society, Inc., Soup Kitchens in Ukraine
1023 Yorkshire Dr., Los Altos, CA 94024

З невимовним сумом ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що 1 жовтня 2014 року з волі Божої відійшов у Божу вічність, проживши 91 рік, наш найдорожчий Чоловік, Батько і Дідо

св. п.

Онуфрій Білоголовський

народжений 17 жовтня 1923 року в селі Діброва, Україна.

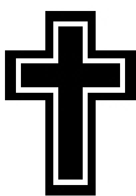
У глибокому смутку залишилися:
дружина - Галина
син - Ігор з дружиною Христиною
дочка - Лариса з чоловіком Ренді Бамґарнером
внук - Джанатан - син Ігоря
та ближча і дальша родина в Україні й Америці.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 25 жовтня 2014 року, в церкві св. Миколая в Бафало, Н. Й., а відтак на цвинтарі Мавнт Алівет в Кенмор, Н. Й.

Щира подяка о. Деканові Маріянові Процикові і о. Рею Палкові за похоронні відправи. Родина щиро дякує всім за численну участь в похоронних відправах, за молитви, пожертви, вислови співчуття і підтримку.

Вічна Йому пам’ять!

В пам’ять Покійного, родина просить бажаючих складати пожертви на: „Допомога Жертвам Української Війни Гідности“, якою займається Союз Українок Америки. Чеки висилати на адресу: “UNWLA War Victims Fund”, c/o UNWLA, 203 2nd Ave., New York, NY 10003-5706.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 14 жовтня 2014 року, в Чикаґо відійшла від нас у вічність наша дорога і незабутня Мама, Бабця, Прабабця, Сестра і Тета

св. п.

Марія Йосафата Юревич

з дому Соловій

нар. 4 грудня 1925 року в селі Пуків коло Рогатина в домі о. Василя і Марії Соловіїв

Парастас відбувся 19 жовтня в похоронному заведенні Мизики.

Похоронні відправи відбулися в катедрі св. Миколая, а опісля тіло спочило на цвинтарі св. Миколая.

У глибокому смутку залишені:
дочка - Оленка Юревич-Boland з чоловіком Jerry
внуки - Тамара Рачкевич з чоловіком Юрком
- Соня Оверко з чоловіком Еді
- Александер
- Меланія
- Лариса
правнуки - Алиса, Діяна і Калина Рачкевич
- Тереса, Ілля і Далія Оверко
брат - Александер Соловій з дружиною Зенею
сестра - Тереня Царик з чоловіком Теодором
племінники:
- Борис Гайдучок з родиною
- Ляля Колибабюк з чоловіком Ярославом
- Рута Менов з родиною
- Софійка Wolff з родиною
- Нестор Царик з родиною
- Наталя Dal Porto з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Україні та Польщі.

Вічна Їй пам’ять!